

Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēde

2023. gada 17. oktobrī

Turpinājums

2023. gada 27. oktobrī

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš.

A. Laviņš.

Labrīt! Lūdzu sēdieties!

Turpinām tiesas sēdi.

Vispirms informēšu, ka šo tiesas sēdi protokolē tiesas sēžu sekretāre Alise Ziemele.

Nākamais aspekts, par ko es informēšu lietas dalībniekus. Tātad, atbilstoši iepriekšējā tiesas sēdē tiesas nolemtajam par atsevišķu materiālu iesniegšanu no pieteikuma iesniedzējas puses esam saņēmuši šādus dokumentus:

Iebraukšanas statistika īpaša režīma zonā Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības teritorijā. Viens dokuments.

Attiecināmie izdevumi par aizņēmumiem un mērķdotāciju nodevas „Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā” nodrošinājumam. Otrs dokuments.

Kā arī pēc tiesas pieprasījuma ir iesniegti vēl šādi dokumenti.

Jūrmalas Uzņēmēju konsultatīvās padomes priekšsēdētāja parakstīta vēstule par iebraukšanas maksu Jūrmalā un biedrības „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” vēstule Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Šie dokumenti ir iesniegti pēc tiesas pieprasījuma, tāpēc ir pievienoti lietas materiāliem.

Pretējai pusei, kas ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, pārstāvjiem, vai jūs esat saņēmuši šos dokumentus?

V. Razumovskis.

Jā, godātā tiesa. Esam saņēmuši materiālus.

A. Laviņš.

Paldies.

To es vēlējos noskaidrot, vai jūs esat saņēmuši un informēt lietas dalībniekus, ka šie materiāli ir pievienoti lietas materiāliem.

Tātad, turpinām tiesas sēdi ar pieaicināto personu uzklausīšanu.

Lietā mums vēl ir atlicis uzklausīt Finanšu ministriju.

Finanšu ministriju šajā tiesas sēdē uz iesniegtās pilnvaras pamata pārstāv Finanšu ministrijas Nodokļu administrēšanas un sabiedrības interešu politikas departamenta direktore Ingūna Runča.

Runčas kundze Jūs esat?

I. Runča.

Jā, labrīt, es esmu.

A. Laviņš.

Tiesas sēžu sekretārei, vai personas apliecinoši dokumenti ir pārbaudīti?

A. Ziemele.

Dokumenti ir pārbaudīti.

A. Laviņš.

Paldies.

Tā, Runčas kundze, pirms jūs sniedzat savu viedokli, es tikai ieskicēšu primāri, kas noteikti visupirms tiesu interesē un tad varēsiet arī reflektēt, iespējams, par dzirdēto šajā tiesas sēdē un arī varēsiet sniegt tos apsvērumus, ko Finanšu ministrija uzskata par nepieciešamu šajā lietā sniegt.

Bet visupirms vērsu jūsu uzmanību uz šādiem jau lietā aplūkotiem jautājumiem. Proti, likums „Par nodokļiem un nodevām”. 1. pantā šajā likumā ir ietverta gan valsts nodevas legāla definīcija, gan arī pašvaldības nodevas definīcija. Un pašvaldības nodeva tiek definēta šādi: „Pašvaldības domes noteikts obligāts maksājums pašvaldības pamatbudžetā vai speciālajā budžetā šajā likumā paredzētajos gadījumos.” Un tālāk seko, ka „pašvaldības nodevas apmērs nav tiešā veidā saistīts ar pašvaldības institūcijas vai tās struktūrvienības veiktās darbības izmaksu segšanu”. Šis ir viens aspekts.

Otrs, kam mēs vēlētos vērst šajā brīdī uzmanību, ir Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 4. punktam, kurā ir teikts, ka pašvaldību nodevu veidā apmaksā atlīdzību tikai par pašvaldības sniegto nodrošinājumu. Tātad, legāli definīcijā ir teikts, ka pašvaldības nodeva nav saistāma ar pašvaldības institūcijas vai tās struktūrvienības veiktās darbības izmaksas segšanu, savukārt Ministru kabineta noteikumos Nr. 480 šīs nodevas noteikšana ir saistīta ar pašvaldības sniegto nodrošinājumu.

Lūk, tas būtu viens no aspektiem, par kuru labprāt dzirdētu Finanšu ministrijas apsvērumus, kā vismaz šie divi normatīvie akti savstarpēji varētu būt tulkojami un, kā jau es teicu, ja ir jums vēl papildu citi apsvērumi, esat aicināta tos izteikt.

Lūdzu, Runčas kundze, jums vārds.

I. Runča.

Paldies.

Godātā tiesa, tātad es sāksu ar to konkrēto jautājumu. Jā, likumā „Par nodokļiem un nodevām” definīcijā ir ietverts tas otrais teikums, viņu pielīdzinot valsts nodevām līdzīgi kā... ka šis apmērs nav saistīts ar administratīvo izmaksu segšanu.

Tas, ko jūs citējāt no noteikumiem Nr. 480, ja nemaldos, līdzīga veida teikums bija arī nodokļos, nodevās kaut kad, bet tas teikums tika izņemts tajā brīdī ārā, kad precizēja pašvaldību nodevas definīciju un pielika to otro klāt.

Par noteikumiem konkrētajiem... nu, tie nav Finanšu ministrijas konkrētā kompetencē esoši noteikumi, nu, bet, ja mēs skatāmies vispār to, ko mēs saprotam ar vārdu „nodrošinājums”, es teiktu, ka tur tā pretruna nu nav tāda īsti saskatāma nemaz, jo ar vārdu „nodrošinājums”... nu, ja jūs skatāties definīciju, protams, definīcijā viņa nav lietota, bet Finanšu ministrija, runājot par valsts nodevu, par pašvaldības nodevām šo terminu izmanto arī, jā. Ir par pakalpojumu, par nodrošinājumu, jo tas ir izvēlēts vārds, lai pateiktu par kaut ko plašu ļoti. Mēs zem tā nodrošinājuma redzam visas tās pašvaldību veiktās darbības, kas ir vērstas uz konkrēta mērķa sasniegšanu. Principā tur viss ir iekšā. Tur nav tikai pakalpojums, tur ir uzraudzība, kontrole, aizsardzība, nu, jebkas, kas no pašvaldības sekos... tad ir mērķis segt to, lai gan... Es varu pateikt vienu piemēru no valsts nodevām, kur ir par nebanku kreditēšanu licences izsniegšana. Tur nodeva ir tiešām viņa ir ļoti augsta. Bet nav viņa tikai ar tādu mērķi tikai segt kaut ko. Jāsaka, ka pašvaldības nodeva, valsts nodeva – tas ir politikas regulēšanas instruments un tas ir instruments, ar ko mēs personu darbību regulējam. Ierobežojam vai veicinām, nosakot tur nodevu daudz zemāku nekā varbūtās varētu un līdz ar to tad, ja šis tiek atņemts, tā personu regulēšanas iespēja, nu, tad mums ir jārunā par vispār citu maksājumu veidu, tas būs maksas pakalpojums, tas, kas sedz tās administratīvās izmaksas un neko vairāk.

Bet šie ir tie atšķirīgie maksājumi.

A. Laviņš.

Lai būtu tāda detalizētāka uzdotā jautājuma būtība, tad precizēšu.

Tas, ko es šobrīd dzirdu no jums, vai, piemēram, Jūrmalas valstspilsētas domes pārstāvji mums ir snieguši informāciju, ka, izpildot pašvaldības autonomās funkcijas par ielu, ceļu, infrastruktūras uzturēšanu ir ieguldīti vairāk kā 5 miljoni. Un piemēra pēc, šāds ieguldījums, jūsuprāt, Finanšu ministrijas prāt, būtu sasaistāms ar jēdzienu, lūk, ka tas ir pašvaldības sniegtais nodrošinājums, kas var pamatot nodevas noteikšanu, nodevas par iebraukšanu Jūrmalas īpaša režīma zonā.

I. Runča.

Jā. Finanšu ministrija redzētu šo kā pamatojumu mērķa sasniegšanai, jo principā tur mērķis apakšā ir ļoti plašs. Ja mēs arī paskatāmies, kam tad nosaka to īpašo režīma zonu, kas tur ir jāsasniedz. Un ja reiz likumdevējs ir devis tādu iespēju pašvaldībai savā teritorijā ieviest nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā, tad, jā, tie mērķi ir, es teiktu, ļoti plaši sasniedzamie. Un tad ir jāskatās tas likmes apmērs, ar ko tad pašvaldība var sasniegt viņus. Bet tas ir pašvaldības redzējums, viņa pasaka, ka es redzu šādu likmi, ar kuru es varu sasniegt, to, to un to, priekš kā man tā nodeva ir noteikta.

A. Laviņš.

Finanšu ministrijas kompetencē ir kādā noteiktā apmērā vērtēt to, vai pašvaldības nodevu politika ir kaut kādā saskanīga ar nodevas būtību kā tādu?

I. Runča.

Finanšu ministrija neskaņo saistošos noteikumus, līdz ar to līdz mums viņi nenonāk. Mēs viņus neredzam. Mēs viņus redzam tāpat kā visi pārējie pēc tam, kad viņi ir nopublicēti.

A. Laviņš.

Labi.

Runčas kundze, paldies jums par sniegto atbildi uz manu jautājumu. Iespējams, jums kā Finanšu ministrijas pārstāvei šajā tiesas sēdē vēl ir kādi papildu apsvērumi, ko jūs vēlētos darīt zināmus tiesai.

Ja tādi ir, lūdzu.

I. Runča.

Varbūt labāk, ka jūs man uzdodiet jautājumus. Es nezinu, vai jūs tas interesēs, kas man te sagatavots. Tad jau redzēsim.

A. Laviņš.

Labi. Būs tiesnešu jautājumi. Un vispirms vārds tiesnesei Irēnai Kucinai. Lūdzu!

I. Kucina.

Labrīt! Paldies par jūsu skaidrojumu. Man precizējošs. Sakiet, lūdzu, par šo te nodrošinājuma izpratni. Jūs sakāt tas tā kā plašākajā izpratnē un tvērumā varētu būt, ka arī Jūrmala, attiecīgi Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība to tulko, bet mēs runājam par īpašo režīma zonu.

Sakiet, lūdzu, ja Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība saka, ka pieņemsim šis te nodrošinājums būtu izmantojams ceļu uzturēšanai vai ceļu... vai vienalga ne gluži ceļu, vai tur soliņu piejūras teritorijā atjaunošanai un tā tālāk. Un attiecīgi tā Jūrmalas teritorija ir plašāka, protams, nekā šī te īpašā režīma zona.

Jautājums ir tāds, vai šim nodrošinājumam jākalpo tikai īpašā režīma zonā vai tomēr Jūrmalas valstspilsētas dome to var izmantot vēl plašāk attiecīgi pa visu savu teritoriju? Paldies.

I. Runča.

Es teiktu, ka tas ir pašvaldības uzlikts maksājums un līdz ar to viņu var izmantot arī visai pilsētai, visai teritorijai neskatoties, ka viņš ir noteikts uz to īpašo režīma zonu. Jo principā, ja mēs skatāmies valsts nodevas, nav iezīmēts, kā viņas tērēs. Es vairāk par valsts nodevām, jo pašvaldība nodevas... Ja salīdzina pašvaldības nodevas ir 11 tikai vispār likumā uzskaitītas. Tas ir maz pret valsts nodevām, kuras ir 170 tur, nezinu, 800 veidiem, ja. Pašvaldību nodevas ir maz un tas process uz objektiem, viņš nav aktīvs. Viņš vispār gadiem nav kustināts var teikt. Deviņi objekti no vienpadsmit ir no 1995. gada. Tas ir, no paša pirmsākuma. Tad viens objekts ir pielikts 1998. gadā, un pēdējais, manuprāt, bija 2008. gads, ko VARAM iesniedza vispār uz trešo lasījumu to objektu. Principā tas process nav aktīvs, ka mēs tagad vērtētu, kādas jaunas pašvaldību nodevas ienāk un kā. Jo viņš ir kopš 2008. gada tā kā pieklusis. Tas ir uz objektiem, ja. Tas kas ir likumā iekļauti.

I. Kucina.

Sanāk tā, ka valsts nodeva tiek uzlikta par iebraukšanu īpašajā zonā, un attiecīgi šos līdzekļus no nodevas tā tad pašvaldība var izmantot daudz plašākā teritorijā un plašākiem attiecīgi mērķiem, ne konkrētajā īpašā zonā?

I. Runča.

Likums „Par nodokļiem un nodevām” neregulē pat tādu jautājumu, kur to varētu regulēt. Viņš pasaka, ka pašvaldības nodeva ienāk pašvaldības budžetā.

I. Kucina.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies. Vārds jautājumu uzdošanai tiesnesei Jautrītei Briedei. Lūdzu!

J. Briede.

Paldies. Man ir drusciņ tā kā līdzīgs jautājums, ko mana kolēģe tikko uzdeva. Likums saka, ka to pašvaldības nodevu var noteikt par iebraukšanu. Un kāpēc, jūsuprāt, tad tas ir tulkojums plašāk? Nu teiksim, tad vajadzētu nodrošināt visu to, kas ir saistīts ar iebraukšanu. Tātad ar to, ka barjeru tur kaut kādu uzliek, vai tā kā iekasēšanu, kontroli... bet viss, kas ir saistīts ar iebraukšanu. Bet jūs tā kā skatāties to plašāk. Kāpēc jūs skatāties plašāk? Paldies.

I. Runča.

Tas, ko jūs sakāt, es teiktu, tas ir maksas pakalpojums par iebraukšanu. Nezinu, barjeras uzlikšanu... nu, es teiktu, ka es iekasēju, nosaku kaut kādu summu, ko man prasa tā barjeras uzlikšana, kaut kāda tur ielaišana iekšā, tad tas ir maksas pakalpojums. Pilnīgi cits maksājumu veids. Mēs runājam par valsts nodevu. Kāds šeit ir mērķis. Ja skatās saistošos noteikumus, mērķis ir ielikts plašs un ar to iebraukšanu, regulējot personu darbību, es sasniedzu tos mērķus. Es varu nodrošināt viņam to vidi, infrastruktūru visu pieejamo. Nu, mēs skatāmies... jebkurā gadījumā uz nodevām skatās plašāk. Tas ir mērķis ir liels. Viņš nav... es saku, jūs tā kā vilktu vairāk uz administratīvo izmaksu segšanu.

J. Briede.

Redziet, es skatos likumu. Es neskatos tos noteikumus. Primārais ir likumdevējs. Tas, ko likumdevējs ir pateicis. Likumdevējs ir pateicis, pašvaldība var noteikt nodevu likumā noteiktajā kārtībā, nē, bet noteiktos gadījumos. Likumā noteiktais gadījums ir par iebraukšanu, nevis par to... īpašās zonas izmantošanu, par to, ka tu vispār atrodies tajā īpašajā zonā, bet par iebraukšanu. Nu, tad ja tā gramatiski mēs pieķeramies, tad mēs to nodrošinām tikai par to iebraukšanu. Kāpēc jūs domājat, ka tas nav tādā veidā interpretējams?

I. Runča.

Tāpēc, ka mēs skatāmies, ko mēs gribam panākt, ierobežojot šo iebraukšanu.

J. Briede.

Jūs domājat, ka arī likumdevējs, ierakstot tur to tā kā viņš ir ierakstījis... tā ir arī domājis? Redziet, Ministru kabinets, Finanšu ministrija un pārējie visi savos noteikumos var rakstīt tikai to, ko likumdevējs ir tā kā deleģējis. Un jūs tad saskatījāt tādu deleģējumu, ja?

I. Runča.

Ja es skatos ar šodienas acīm, jā. Bet es nevaru galīgi pateikt, kas bija 1995. gadā domāts, ieliekot to defi... to nodevas objektu šādā izteiksmē.

J. Briede.

Labi. Paldies.

A. Laviņš.

Paldies. Turpināsim.

Vārds tiesnesim Artūram Kučam. Lūdzu!

A. Kučs.

Labrīt! Es ar turpinot šo tēmu. Jūs teicāt, ka būtu jāskatās plašāk. Vienlaikus Ministru kabineta noteikumi Nr. 480 4. punkts saka, ka pirms pašvaldības nodevas likmes noteikšanas dome izvērtē tā apmēra samērīgumu pašvaldības paredzētajam nodrošinājumam. Tad, kā jūsprāt, ja tie mērķi ir tik ļoti plaši, vispār varētu vērtēt samērīgumu? Vai to vispār var izvērtēt pie tāda redzējuma, kā jūs to redzat?

I. Runča.

Laikam ne velti VARAM iebilda pret šo, kad plašināja pašvaldības nodevas definīciju. Es pacēlu stenogrammu, es redzu, ka VARAM tieši runā par... nu, deputāti sēdes laikā norāda, ka VARAM satraucas par samērīguma izvērtēšanu. Tas ir varbūt jautājums, cik mēs arī daudz uzticamies otrai pusei. Tā ir tā otrā puse, kas pamatos to mērķi, to apmēru, ar ko viņš redz, kā viņš var sasniegt. Un tad otra puse vērtē, šajā gadījumā VARAM, jā, tā varētu būt vai nevarētu. Tas pats ir ar valsts nodevām. Nu, ja nāk konkrētā nozares ministrija ar objektu, ar savu apmēru...

A. Kučs.

Es atvainojos, ka es jūs pārtraucu, pie valsts nodevām arī ir paredzēts šo samērīgumu izvērtēt? Jo šeit MK noteikumos ir tieši ierakstīts, ka ir jāvērtē. Tāpēc man vienkārši ir tas jautājums, vai pie valsts nodevām vispār šāda prasība ir?

I. Runča.

Nē. Laikam tāds vārds kā „samērīgums” tur nav minēts. Nu tad droši vien kolēģi, kas ir atbildīgi par šiem noteikumiem, iespējams, viņi var skaidrot, kā viņi saprot to, kas ir ielikts viņu noteikumos, jo es jums varu teikt par to, kas ir likumā „Par nodokļiem un nodevām”. Nu, tur nav šie vārdi lietoti.

A. Kučs.

Labi. Paldies.

Vēl viens, ja jūs varat atbildēt. Turpinot šo pašu vēl viens jautājums. Tātad, šinī gadījumā bija noteikta šī nodeva konkrētā laika periodā. Tagad arī pašvaldība ir ierosinājusi šo periodu attiecināt uz visu gadu... noteikt šo nodevu. Vai, jūsuprāt, pašvaldībai ir jāsniedz kādi objektīvi un saprātīgi argumenti, kāpēc ir nepieciešams šo periodu attiecināt uz visu gadu? Vai pietiek ar to, ka likumdevējs pašvaldībai šādas tiesības ir devis, noteikt maksu par iebraukšanu īpašā režīma zonā, ja pašvaldība uzskata, ka viņai ir nepieciešams pagarināt, vai viņa to var darīt bez jebkādiem tādiem papildus argumentiem?

I. Runča.

Jā, paldies par jautājumu.

Man lapiņā arī ir atzīmēts tieši par šo, ka, jā... Ja mēs skatāmies likumā „Par nodokļiem un nodevām” uzskaitītos objektus, nevienam objektam nav periods noteikts. Līdz ar to pašvaldībai ir tiesības šo valsts nodevu noteikt principā... nu nekādu periodu nenosakot. Bet šis gadījums atšķiras ar to, ka pašvaldība kādreiz ir noteikusi šo periodu, ir pateikusi, ka kasēsim no tā mēneša līdz tam, tas, protams, viņus jau... nu, nezinu to vārdu pareizo... ierobežo, ja viņi izlemj atteikties no šī... Jo kas mūsu skatījumā tas ir? Tas ir atbrīvojums. Jo principā es nodevu varu noteikt uz visu periodu, es nenosaku viņu uz visu... tātad tas ir atbrīvojums. Es šo atbrīvojumu esmu devusi iedzīvotājiem, man saistošajos noteikumos ir ielikts, ja es to gribu mainīt, tad jā, tad, man ir jānopamato, kāpēc es pēkšņi vairs to atbrīvojumu nevaru dot, kas ir mainījies. Vai nu es nevaru mērķus sasniegt pie šāda regulējuma... Nu, kaut kā tā.

A. Kučs.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies. Vārds tiesnesim Gunāram Kusiņam. Lūdzu!

G. Kusiņš.

Labrīt! Man viens jautājums jums būtu šāds. Viens no argumentiem, kas ir izskanējis šajā tiesas sēdē, kāpēc ministrs tā rīkojies, ir tas, ka ministrs uzskata, ka pašvaldība ir noteikusi maksu par tās teritorijā ietilpstošo ielu un autoceļu lietošanu. Tātad ministra viedoklis, es saprotu, ir tāds, ka ir noteikta maksa par ielu un autoceļu lietošanu. Ministrs atsaucas uz Autoceļu likumu, kur norādīts, ka valsts un pašvaldības autoceļi un ielas ir lietojamas bez maksas. Sakiet, lūdzu, vai tas varētu būt nodevu objekts – valsts un pašvaldību autoceļu lietošana – un kā tas ir pie citu nodevu

noteikšanas? Vai šeit mēs varam saskatīt, ka, nosakot nodevu par iebraukšanu, uzreiz automātiski ir nodeva par autoceļu un ielu lietošanu?

I. Runča.

Paldies.

Jā, objekts... ir arī tāds valsts nodevas objekts un saucas viņš „Par autoceļu lietošanas nodevu”. Bet viņi arī ir ierobežotā apmērā, maksā viņu tikai kravas automobiļi pie noteikta svara un mērķis viņai ir „valsts galveno un reģionālo autoceļu uzturēšanas un attīstības, kā arī videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanas veicināšana”.

Ja skatās Jūrmalu, tad šis ir viens no sasniedzamajiem mērķiem. Bet viņiem to ir daudz un viņš ir viens no viņiem. Bet jā, tāda valsts nodeva ir.

Bet valsts nodevas principā ir... Vispār valsts nodevas ir uz visu Latvijas teritoriju, atšķirībā no pašvaldību nodevām. Bet, ja skatās konkrēti uz šo autoceļu lietošanas nodevu, viņa ir par noteiktiem ceļiem. Par A šosejām, cik es atceros... Jebkurā gadījumā nav par visiem autoceļiem viņa maksājama, kur brauc un noteikti transportlīdzekļi viņu maksā tikai.

G. Kusiņš.

Bet jautājums ir, vai jūs saskatāt, ka šeit pārklājās kaut kas? Jo ir izteikti atšķirīgi viedokļi. Vai pašvaldība, nosakot to, ka tā ir iebraukšanas maksa, pēc būtības ir uzlikusi tādu nodevu, kas būtu tikai valsts kompetence?

I. Runča.

Nu, kā jau es teicu, tas viens no mērķiem viņu sasniedzamajiem. Vienkārši viņš tur ietilpst. Es neesmu paskatījusies, vai autoceļu lietošanas nodevu maksā arī kravas transportlīdzekļi, kas brauc pa Jūrmalu... Es nevaru atbildēt, vai ir kaut kas tāds noteikts. Bet jebkurā gadījumā iedzīvotāji ar vieglajām mašīnām, kas brauc iekšā, nav valsts nodevas maksātāji.

G. Kusiņš.

Labi. Paldies.

A. Laviņš.

Vēl ir papildjautājums arī tiesnesei Jautrītei Briedei. Lūdzu!

J. Briede.

Jā. Paldies. Mums pašvaldība savā pieteikumā un arī uzstājoties pārstāvji daudz pieminēja vides aizsardzību un saka, ka, lūk, tā nodeva faktiski ir... viens no tiem nodevas mērķiem ir panākt to, lai tiktu samazināta iebraukšana... automašīnu plūsma caur Jūrmalu. Vai jūs to saskatāt kā tādu mērķi, ko likumdevējs te ir paredzējis?

I. Runča.

Man jāsaka vēlreiz laikam to, ko es jau teicu. Nav ne jausmas, ko 1995. gadā tur saskatīja. Bet, ja jūs prasāt šodienas viedokli, jā, tur mērķis apakšā, kāpēc liegt... nevis liegt, ierobežot iebraukšanu... Nu, jā, tie mērķi ir plaši un tas varētu būt viens no tiem.

J. Briede.

Bet likumdevējs jau to ierakstot... mēs tur to varam ielasīt.

Labi. Otrs jautājums vēl papildus, ja drīkst. Tātad, pašvaldība ir uzlikusi...mums ir apstrīdēti tie 3 eiro. Vai jūsuprāt, no Finanšu ministrijas viedokļa skatoties, 3 eiro sasniedz šo mērķi? Paldies.

I. Runča.

Nu, principā man ir jātic pašvaldībai, kura saka, ka sasniedz. Bet, ja es skatos... Tas ir, es teiktu, zelta vidusceļš. Ja es gribu ierobežot iebraukšanu cauri Jūrmalai, lai es tiktu tur tālāk, es teiktu, viņa atturēs, jo kāpēc man maksāt 3 eiro, lai es izbrauktu cauri, ja es varu apkārt apbraukt uz 90 vai uz cik tur ir atļauts, ja. Es teiktu, jā, viņa sasniedz savu mērķi. Ja man mērķis ir aizbraukt uz Jūrmalu, nezīnu aizvest radus ar mašīnu, komfortu tur... mani noteikti neatturēs tie 3 eiro, jo es tur gribu aizbraukt ar to savu mašīnu. Bet ja uzliks 10 eiro, es teiktu, tad jau mēs tā kā bez maz vai aizliegšim, mēs nonāksim otrā galējībā, ka mēs vispār bez maz vai ar privāto mašīnu neļaujam iebraukt. Es teiktu, ka viņa mērķi sasniedz tā, lai neiebrauktu otrā grāvī.

J. Briede.

Vārdu sakot, tad, kad sākotnēji tā tika uzlikta un bija 1 lats... nu, tas bija labi sen atpakaļ un tam 1 latam bija pavisam cita vērtība, tad tas bija par daudz?

I. Runča.

Varbūt tajā brīdī par daudz... iespējams... Kurš tas gads bija? 1995. gads droši vien tas pats. Iespējams. Nu bet jebkurā gadījumā, ja pašvaldība pasaka, ka ar šo apmēru es redzu, ka es varu ierobežot tajās robežās, kurās es vēlos, nu tad pašvaldībai ir jābūt izvērtējušai. Jo tagad, ja ir vēlme pacelt to nodevu par 1 eiro, sanāk tikai... nu, principā pašvaldībai ir jāsaka es nevaru... man ir mērķi tādi, tādi, es nevaru viņus sasniegt ar šo,

jo šis apmērs neierobežo vairs iebraukšanu. Es te par to argumentu, ja paceļ no 2 uz 3 vai uz 5. Bet pašvaldībai ir jāizvērtē droši vien arī tie aspekti... kā es jau teicu, nu, ja uzliks 10 eiro, tad varbūt neviens vairs tur nebrauks.

J. Briede.

Bet vai jūs tagad nenonākat pretrunā? Viens un trīs... Nu, viens tajā laikā ...

I. Runča.

Es jums nevaru pateikt pareizo likmi. Pašvaldība nāk ar likmi, viņa ir izvērtējusi. Jā, varbūt taisnība, pirms 20 gadiem tas 1 lats bija ļoti daudz. Un varbūt, tad jāsaka neejam laikam līdzī, nenonākam tādā pašā situācijā, kā toreiz... Nu, jā, arī arguments ir. Es teiktu, ja pašvaldība nāktu ar 10 eiro, viņa varētu arī teikt, jūs ziniet, nu, nerasniedz, nevienam tie 2 eiro netraucē vairs, visi brauc tāpat, es nevaru uzliktos mērķus sasniegt, es lieku 10. Bet tad ir jāreķinās arī ar tām sekām droši vien, tie 10 eiro. Es mēģinu nenonākt pretrunā, bet es teiktu, ka pašvaldībai ir jāpasaka tas apmērs, ar ko viņa var sasniegt to mērķi. Un es, nepārzinot to pašvaldības darbību, nevaru pateikt, nē, viņa ar to nevarēs sasniegt. Tad ir jāpārzina tā situācija.

J. Briede.

Labi. Paldies jums.

A. Laviņš.

Paldies.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem, vai būs jautājumi Finanšu ministrijas pārstāvei?

K. Zaķis.

Paldies. Nebūs.

A. Laviņš.

Nebūs.

Un ministra pārstāvjiem. Vai būs jautājumi?

V. Razumovskis.

Nebūs, godātā tiesa. Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Runčas kundze, paldies jums par dalību tiesas sēdē, par sniegtajiem apsvērumiem un sniegtajām atbildēm. Paldies jums.

I. Runča.

Paldies par uzklausīšanu.

A. Laviņš.

Vārds tiesnesim Artūram Kučam jautājumu uzdošanai lietas dalībniekiem. Lūdzu!

A. Kučs.

Jā. Man būs ministra pārstāvjiem jautājums. Saistībā ar to, ko es jau uzdevu Finanšu ministrijai par samērīguma vērtējumu. Es sapratu, ka ministrija savulaik arī ir iebildusi. Un tad man arī ir jautājums. Ja mēs skatāmies uz valsts nodevu, es saprotu, Finanšu ministrijas viedoklis ir daudz plašāks, vai varbūt tāds pats, kā VARAM, es nezinu. Pagājušo reiz es jautāju, jūs teicāt, ka jāskatās diezgan konkrēti, pieņemsim, lai tā nodeva sedz tās izmaksas, kas ir saistītas tieši ar to.

Vai jūs joprojām uzturat, ka ir jāskatās, teiksim, šaurāk, vai jūsu redzējums ir atšķirīgs no Finanšu ministrijas?

Un otrs ir arī par samērīguma izvērtēšanu. Vai jūs to vērtējat skatoties saistošos noteikumus pašvaldību? Vai nevērtējat? Un ja vērtējat, tad pēc kādiem kritērijiem?

V. Razumovskis.

Es ceru, ka es spēšu atbildēt uz šo jautājumu, jo tas prasa ļoti plašu argumentāciju attiecībā uz to. Tas lauks tiešām ir cik garš, tik plats.

Sākšu ar to, ka Finanšu ministrija pirmām kārtām atzīmēja to, ka pašvaldībai ir noteikti 12 nodevu objekti. Manuprāt, tas viss sasaucās ar Danovska pirms tiesas sēdes pārtraukuma minēto, ka tā tad pašvaldība ir tiesīga noteikt nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā, jo tas ir nodevas objekts, iebraukšana, un tā ir noteikta ar likumu. Tātad izpratnē par to, ko pašvaldība nevarētu noteikt, tas ir tas, kas nav noteikts ar likumu. Tātad, izslēdzot šos te 12 nodevas apmērus, ja iedomātos par kaut ko citu, kas neaptver šos divpadsmit. Tāpēc no tāda viedokļa, protams, varētu teikt, ka tiktāl mēs laikam esam vienisprātis, ka pašvaldība attiecībā uz iebraukšanu īpaša režīma zonā var noteikt nodevas maksu.

Cits jautājums... un tas pirms tiesas sēdes pārtraukuma arī tika ļoti daudz diskutēts, ir par samērīgumu un par pamatojumu spēt pamatot jautājumu, kāpēc apstākļi ir mainījušies. Un tie nevarētu... mēs varam modelēt dažādas situācijas, bet tie nevarētu

būt tikai inflācija, vispārējais sadārdzinājums, jo atvainojos varbūt par cinisku tēzi, bet tajā brīdī, kad ierauga, ka šajos astoņos gados kopš saistošo noteikumu pieņemšanas, un 2021. gadā, kad šos saistošo noteikumu grozījumus pieņēma, tad var teikt, ka viens no argumentiem bija apmēram tāds: mēs ieraudzījām, ka ziemā palielinās iebraukušo skaits, mēs varam vairāk nopelnīt. Ļoti atvainojos, godātā tiesa, par tādu interpretāciju, bet, ja nav pamatojuma, tad tā ir vienīgā atbilde diemžēl.

A. Kučs.

Tad es varu precizēt... Tad kādu jūs no ministrijas puses redzētu, kāds tad būtu tas pamatojums?

V. Razumovskis.

Ministrijai nebūs šī pamatojuma, bet ministrija var iepazīties ar paskaidrojuma rakstā norādīto pamatojumu, kāds viņš beigās tad būs. Un ja viņā nav šī te pamatojuma pie vispārējiem... ņemot vērā to, ka nav vispārēju citu izmaiņu, tad šis ir pamats, kāpēc ministrija nevarēja piekrist šādu saistošo noteikumu... uzskatīt, ka šādi saistošie noteikumi šādā veidā izpaužas kā prettiesiski.

A. Laviņš.

Un šajā brīdī paturpinot kolēģa Artūra Kuča uzdoto jautājumu, ka jūs pamatojumu tam, ka tiek paaugstināta iebraukšanas maksa par 1 eiro un noteikts tās piemērošanas periods visam gadam... Man šobrīd ir priekšā tātad precizētais paskaidrojuma raksts un es redzu, ka sadaļā „Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums” ir izcelti astoņi punkti.

Un es labprāt dzirdētu šajā brīdī jūsu vērtējumu. Šī informācija... varbūt nav uzsvars uz to, ka ir 17 vai 18 lappušu garumā... bet vismaz par vienu sadaļu, kas saucās „Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums”, es redzu, ka Jūrmalas valstspilsētas dome precizētajā paskaidrojuma rakstā pēc tam, kad ir bijuši izteikti iebildumi attiecībā uz šo sadaļu, ir norādījusi astoņus punktus, kurā sniedz informāciju, kāpēc viņuprāt šādi noteikumi ir nepieciešami. Un pēc tam seko informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu, tad nākamā sadaļa ir par ieteikumiem uz uzņēmējdarbības vidi, informācija par konsultācijām ar privātpersonām... Bet es šobrīd nevēlos uzdot jautājumus par konsultācijām ar privātpersonām un par ietekmi par uzņēmējdarbības vidi, mani interesē ministra skatījums uz šiem astoņiem punktiem. Tie ir formāli vai tie nesniedz nekādu, jūsuprāt, pamatojumu tam, kāpēc ir nepieciešami šie saistošie noteikumi?

V. Razumovskis.

Ņemot vērā ministra rīkojumu un arī atbildes rakstā sniegtos paskaidrojumus... sniegtos skaidrojumus, varam teikt tā... ar to, acīmredzot, nav bijis pietiekami.

Arī jautājumā par to, cik formāli vai pēc... satura tiek sniegts viedoklis, ir pamats uzskatīt, ka te drīzāk mēs varētu runāt par liela apjoma sarakstītu darbu, bet tam nav argumentu.

A. Laviņš.

Pirmais punkts saistīts ar to, ka transportlīdzekļi, kuri darbināmi ar iekšdedzes dzinēju un tiek izmantota dīzeļdegviela, gan benzīna degviela... rada izmešus. Un vienlaikus ir norādīts uz statistiku par to, cik tad iebrauc Jūrmalas valstspilsētas īpaša režīma zonā, mēs statistiku esam pieprasījuši arī par 2022. gadu, tiek norādīts uz to, ka noteikti izmeši ir.

Tajā pat laikā, protams, iepriekšējā tiesas sēdē mēs pieskārāmies tai informācijai, ko esam saņēmuši no valsts institūcijas, kura monitorē vides stāvokli un ka būtisku izmaiņu nav bijis. Tajā pat laikā šeit ir norādīta informācija, ka noteikta ietekme uz vidi šiem transportlīdzekļiem ir un ir noteikts, ka elektromobiļi ir atbrīvoti no šādas maksas. Tas ir, piemēram, viens no punktiem. Un Jūs to sakāt, ka tam ir formāls raksturs un neko nepaskaidro šis.

V. Razumovskis.

Godātā tiesa. Ņemot vērā to fonu, kura jūs jau sākotnēji atsaucāties uz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegto viedokli un modelētajiem mērījumiem, es gribētu teikt, ka... Nenovirzoties no tēmas, bet es gribētu pārfrāzēt, proti, ka mēs ar šādiem... varbūt sliktāku ainu varam saskarties arī teritorijās, kas nav īpaša režīma zonas, un tas nenozīmē, ka tur tāpēc pašvaldība atradīs mērķi, lai šo sarkano līniju kartē padarītu zaļāku.

A. Laviņš.

Labi. Tad es pie nākamajiem punktiem. Un skatos, ka nākamais saistīts ar tādu apsvērumu, kādi ieguldījumi ir veikti, piemēram, ceļu satiksmes drošības uzlabošanā, sabiedrības veselības, sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, dabas, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju, pieminekļu aizsardzībai un tiek norādīta statistika 2012., 2019., 2020. gads.

Ar noteiktiem skaitļiem, skaitļi visi ir miljonos eiro... tiek norādīts, ka ieguldījumi tiek veikti un tas tiek sasaistīts ar šo nodrošinājumu, kura dēļ tiek noteikta šī nodeva.

Jūs noliedzat, ka šādi ieguldījumi ir veikti? Un kāds tad ir jūsu viedoklis par to, ko arī šodien dzirdējām no Finanšu ministrijas pārstāves, ka principā šie ieguldījumi

varētu tikt sasaistīti ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 4. punktā minēto regulējumu, ka nodevas uzlikšana ir saistāma ar nodrošinājumu, ko pašvaldība sniedz.

Kāds būtu jūsu vērtējums? Tam ir formāls raksturs?

V. Razumovskis.

Ministrijas ieskatā tam ir informatīvs raksturs.

A. Laviņš.

Jo?

V. Razumovskis.

Jo šādi ieguldījumi un šāda pašvaldības darbība sabiedrības interešu vārdā tiek īstenota visās 43 pašvaldībās un valsts līmenī arī kopumā. Tas ir nodrošinājums, kas ir jāveic katrai pašvaldībai un ko labāk uzlabot, tas ir jautājums tādā gadījumā tikai par finanšu avotu. Bet šajā gadījumā par īpaša režīma zonu, kas normatīvajā aktā dod tiesības iekasēt par to maksu. Dod tiesības iekasēt maksu.

A. Laviņš.

Labi. Tādi ir jūsu apsvērumi.

Tad nākamajos punktos 4., 5., 6. punktā es varu redzēt, ka ir sniegta informācija par to, ka Jūrmalas valstspilsētas dome, pieņemot šos noteikumus, ir domājusi par to, ka cilvēkus ietekmēs tas, ka nodeva tiek piemērota visa gada garumā un tad ir paredzēta iespēja iegādāties dažāda veida caurlaides. 180 dienām, 270, 365 dienām, paredzot līdz ar to atšķirīgāku maksas apmēru. Tad ir norādīta informācija par to, ka ir nepieciešams paredzēt atvieglojumus personām, kuras strādā, studē, vai mācās izglītības iestādē Jūrmalā. Tas liecina, manuprāt, par to, ka tiek izvērtēts šīs nodevas gan apmērs, gan piemērošanas samērīgums.

Jūsu vērtējums par šo informāciju? Tā arī ir formāla? Vai tomēr paskaidro piemērotās nodevas samērīgumu?

V. Razumovskis.

Es gribētu teikt, tiesa, ka saistošo noteikumu paskaidrojuma raksts šajā daļā paredz dažādas alternatīvas, kā šos jautājumus risināt. Es šobrīd neizvirzītu spriedumu, ņemot vērā to, ka atzinuma rakstu tajā brīdī konkrēti es nesagatavoju, bet vērtējumā varētu teikt, ka jā, ir izskatīti varianti.

A. Laviņš.

Labi. Un tad man visbeidzamais jautājums saistībā ar šo pamatojumu. Mēs iepriekšējā tiesas sēdē dzirdējām valststiesību zinātņu eksperta Danovska kunga

viedokli, ka principā tajā brīdī, kad tika risināts jautājums par šā normatīvā akta pieņemšanu, proti, 3 eiro noteikšanu un šīs nodevas piemērošanu visa gada garumā, normatīvie akti neparedzēja pienākumu pašvaldībai šajā paskaidrojuma rakstā norādīt informāciju par šī normatīvā akta pieņemšanas nepieciešamību.

Kāds ir jūsu viedoklis? Varbūt nemaz šāda informācija nebija nepieciešama?

V. Razumovskis.

Ministrija uztur viedokli, ka šādai informācijai būtu jābūt, ņemot vērā to jautājuma būtību, ko šie noteikumi regulē, proti, personu tiesību ierobežojumu.

Kādā formā šī konsultācija notiek, nav likumā noteikta, bet konsultācijām noteikti būtu jābūt.

Es... pirms pārtraukuma man bija iespēja izteikties par šo jautājumu. Es tikai atkārtosos un varbūt arī uzsvēršu, ka ir cita tipa veida saistošie noteikumi, brīvprātīgās iniciatīvas. Tās dod personu grupām kaut kādas priekšrocības, labumus un visi, protams... un adresāti noteikti ir priecīgi par to, ka viņi kaut ko saņem. Un tur ir vieglāk izvērtēt, tāpēc ka pašvaldība, izvērtējot savas budžeta iespējas, dod labumus. Šajā gadījumā pašvaldība iekasē līdzekļus no visiem apmeklētājiem, Latvijā dzīvojošajiem un ārzemju tūristiem, un kā viens no apstākļiem bija šis te pārvietošanās ierobežojumu dimensija, kuru mēs arī aplūkojam. Un tie ir tādi noteikumi, kā mēs arī konstatējam, ka tie ir tādi vieni. Tāpēc es nevarētu jums, godātā tiesa, vairāk pateikt par to, kas šeit būtu tāds specifiskāks sakāms.

A. Laviņš.

Paldies par jūsu redzējumu.

Tātad vēl būs daži jautājumi no tiesnešiem.

Vispirms vārds tiesnesei Irēnai Kucinai. Lūdzu!

I. Kucina.

Paldies.

Es gan jautāšu tagad Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības domes pārstāvjiem.

Paturpinot Laviņa kunga tēmu, kas saistīts ar paskaidrojumu attiecībā uz izmaiņām nodevas apmērā un piemērošanu laikā, tieši jūsu apsvērumi par iespējamo kaitējumu videi. No tā, kas ir šobrīd paskaidrojuma rakstā precizētajā, mēs redzam vairākas tādas... nu, mēs jau arī iepriekšējā sēdē runājām, tādas diezgan vispārīgas frāzes par to, kādi ir Centrālās statistikas pārvaldes dati par automobiļu skaitu kopējo Latvijā, kāds ir vispārējais piesārņojums Eiropā un tostarp Latvijā, kādas ir cenu pārmaiņas kopš 2014. gada... nu un galvenais, tādas vispārīgas atziņas, kas principā skar visu Latvijas teritoriju un arī pasauli kopumā.

Un tālāk mēs, protams, arī jau vērtējam un analizējam Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra atzinumus jau divus un principā... jā, ir secināts, ka ne tikai autotransports, bet arī saimnieciskās darbības, kas tiek veiktas pilsētas teritorijā. Jūs vairāk, protams, ar savu uzsvaru paskaidrojuma rakstā sasaistāt ar piesārņojumu, ko tā kā gaisa kvalitāti ietekmē autotransports.

Jautājums man ir tāds. Dzirdot šīs diskusijas šajās divās sēdēs, vai jūs uz doto brīdi citādāk spētu pamatot un argumentēt ar citiem pierādījumiem tieši kas saistīts nevis ar iebraukšanas skaitu, cik automašīnas ir iebraukušas, bet tieši ar konkrēti otrs mērķis, kas saistīts ar vidi un vides kvalitāti šajā īpašajā Jūrmalas zonā? Vai uz šodienu jūs varētu iesniegt citus pierādījumus, un vai jūs domājat, ka tie varētu būt citi pierādījumi, nevis tik plašas un vispārīgas tādas atziņas, vai kādas konkrētas un konkrēti skaitļi, kas norādītu, ka tieši zonā vai varbūt pat plašāk Jūrmalā ir šis te piesārņojums pieaugošs? Vai argumentācija būtu tā pati, lai vienkārši saprastu jūsu pozīciju, kā jūs joprojām uzturat šo savu paskaidrojumu.

E. Silova.

Labdien, godātā tiesa!

Attiecībā uz transportlīdzekļu iebraukšanu mēs noteikti savu pamatojumu nemainītu. Līdz ar to mēs joprojām uzskatītu, ka mūsu izdevumu pieaugums vispārīgā inflācijā būtu tas, ar ko mēs varētu pamatot šo nodevas apmēra pieaugumu un iebraukušo transportlīdzekļu skaita pieaugums arī noteikti ir viens no šiem argumentiem.

Līdz ar to, protams, mēs varētu apkopot jaunākos statistikas datus, ko mēs šobrīd arī esam izdarījuši, bet savā pamatā mēs savus paskaidrojumus pēc būtības nemainītu.

Bet ja mēs runājam par piesārņojumu pilsētvidē vispārīgi, jo transportlīdzekļu iebraukšana ir tikai viens no piesārņojuma veidiem, mēs pašvaldībā domājam arī vēl par citiem, ko arī minēja savā atzinumā centrs, ka pēc būtības piesārņojumu pilsētā veido ne tikai autotransports, bet arī citi, tajā skaitā arī saimnieciskā darbība. Līdz ar to vairāk par to otro aspektu vairāk izstāstīs mana kolēģe par tiem projektiem, ko mēs jau esam īstenojuši un ko mēs vēl plānojam īstenot, lai samazinātu šo piesārņojuma līmeni kopumā.

J. Milberga.

Labrīt, godātā tiesa.

Jā, turpinot manas kolēģes uzstāšanos, es gribētu precizēt, ka mēs kā pašvaldība skatāmies uz jautājumiem plaši, jo mums nav tikai viens jautājums šis, kā mūsu īpašā režīma zona, mums ir, protams, arī dažādi citi jautājumu loki, tostarp par vides piesārņojumu šobrīd un uz nākotni. Mēs esam identificējuši gan kā pašvaldība

jautājumus un vietas, kur mēs varētu veikt uzlabojumus, pieņemsim, mums ir mūsu kapitālsabiedrība „Jūrmalas siltums”, kurš ir viens no tiem, kuriem izmeši gaisā ir liela un viņi samazina savus izmešus mainot savas iekārtas un mainot savu... pieņemsim, no gāzes uz briketēm un tamlīdzīgi, samazinot gan savus izmešus gaisā, gan arī citas gaisu piesārņojošas vielas, tostarp, mums ir arī citas kapitālsabiedrības, kas ir paredzējušas savās stratēģijās un jau ir darījuši un turpina darīt dažādas aktivitātes, kas ietekmē visu pilsētu un kopumā arī Latviju.

Es teiktu, ka, ja man būtu šobrīd iespēja papildināt, es norādītu arī to, ko mēs kā pilsēta spējam ietekmēt un tās ir mūsu iestādes pašvaldības kapitālsabiedrības un mūsu pašu darbība, ko mēs esam izdarījuši un parādītu to. Un papildus mēs noteikti mēģinātu ievākt datus no mūsu centrā strādājošajiem uzņēmumiem par to, ko viņi ir izdarījuši pēdējos gados, lai uzlabotu, jo tas nav tikai mūsu ieguvums, ja kaut kas tiek uzlabots, tas ir mūsu kopējais pilsētas. Jo arī iedzīvotājiem ir šobrīd iespēja ar VARAM atbalstu mainīt katlus sev, tad arī ir iespējas nopirkt automašīnas un vēl. Es teiktu, ka no statistikas viedokļa mēs mēģinātu iegūt datus par to, kādi uzlabojumi ir veikti un tos varētu iegūt, jo pieņemsim VARAM atbalsts ir paredzēts katlu nomaiņai, valsts atbalsts ir paredzēts automašīnām un tostarp arī ir noteikti dažādi citi atbalsti.

Es tā kā papildinātu ar šo informāciju.

I. Kucina.

Paldies.

Vārds tiesnesim Gunāram Kusiņam. Lūdzu!

G. Kusiņš.

Labdien! Man arī viens jautājums ir Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem.

Paldies. Jūs iesniedzāt informāciju. Šo statistiku, cik ir šis skaits pa mēnešiem. Šajā statistikā es redzu, jūs esat norādījuši 2022. gadu sākot no marta līdz oktobrim un arī 2023. gadu sākot no aprīļa.

Sākotnējā jūsu iecere, par ko ministrs izteica iebildumus, ir noteikt valsts nodevu visiem mēnešiem, ne tikai no marta līdz oktobrim, bet visam gadam. Sakiet, lūdzu, jūsu rīcībā tad bija kāda statistika par tiem citiem mēnešiem, jeb nebija? Vismaz no šiem iesniegtajiem datiem es neredzu, ka šobrīd šāda datu statistika ir. Līdz ar to mans jautājums ir par tiem iepriekšējiem mēnešiem. Vai ir? Paldies.

E. Silova.

Jā, attiecībā uz to statistiku 2022. gadā mēs savu lēmumu piemērot nodevu visa gada garumā esam pamatojuši ar salīdzināmiem mēnešiem. Un tas ir marts-aprīlis un septembris-oktobris. Tie ir salīdzināmie mēneši, kur mēs varam objektīvi secināt, kā

nodevai ir ietekmē uz iebraukšanas skaitu. Un ar šiem datiem mēs ļoti labi redzam, ka mēnesī, tad kad nodeva netiek piemērota, to iebraukušo transportlīdzekļu skaits vai nu nemainās vai nu ir lielāks. Līdz ar to mēs izdarām savu secinājumu, pamatojoties uz šiem salīdzināmajiem lielumiem. Par pārējiem mēnešiem diemžēl mums tās informācijas... nu tā, ka mēs varētu viennozīmīgi pateikt, ka šī tendence turpinās, mums diemžēl tādas nav, mēs viņu neapkopojam datu aizsardzības iemeslu dēļ.

G. Kusiņš.

Tad man ir papildu jautājums.

Vai es pareizi sapratu to jūsu pamatojumu. Tātad, jūsu metodoloģija, ja tā drīkst teikt, lai noteiktu nodevu decembrī un janvārī, ir paņemt vienu mēnesi klāt jau esošajiem periodiem un pateikt, ka nu droši vien līdzīgs ir arī decembrī un janvārī. Vai es pareizi sapratu to jūsu domu?

E. Silova.

Nu, gluži tā noteikti nebūs, jo es jau iepriekš pieminēju, ka mēs noteikti nevaram salīdzināt iebraukšanas skaitu vasarā un ziemā, jo, protams, objektīvu iemeslu dēļ tas būs ļoti atšķirīgs. Bet mēs tieši salīdzinām tos mēnešus, kurus objektīvi klimatisku un citu apstākļu dēļ var salīdzināt. Un ja, piemēram, oktobrī iebrauc vairāk nekā septembrī, tad mēs varam secināt, ka pilsēta ir izmantota ne tikai, lai viņu apmeklētu kaut kādu mērķu vārdā, bet arī, piemēram, lai izbrauktu tranzītā vienkārši, jo varbūt cilvēkam tā ir ērtāk vai kādu citu iemeslu dēļ.

Līdz ar to mēs uzskatām, ka šai nodevai tiešām ir ietekme. Viņa varētu ietekmēt cilvēku rīcību. Un lieki būtu, teiksim tā, ja ir kādas citas alternatīvas, neizmantotu Jūrmalu iebraukšanai, bet izmantotu, piemēram, to pašu apvedceļu.

G. Kusiņš.

Un tad noslēdzot šo jautājumu... pabeidzot, tad jūsu rīcībā nebija un vēl aizvien nav datu par to, kāds ir šo transportlīdzekļu skaits novembrī, decembrī, janvārī, februārī. Bet neskatoties uz datu neesamību, tātad jūs argumentējat ar šo metodoloģiju un tomēr nosakāt šo iebraukšanas maksu visam gadam. Pareizi es saprotu?

E. Silova.

Jā, nu datus par novembri, decembri mēs nevarēsim iesniegt.

G. Kusiņš.

Paldies.

A. Laviņš.

Es paturpināšu šo aspektu. Tātad, vispirms. Ir iesniegta informācija par 2022. gadu un no tās sagatavotās tabulas mēs varam redzēt tos datus, par ko jūs runājat, tā saucamos papildu mēneša, kurā nav piemērota šī valsts nodevas maksa, kādi ir skaitļi par iebraukušajiem transportlīdzekļiem.

Bet par 2023. gadu šie skaitļi par martu nav. Es saprotu, ka nevarat iesniegt par oktobri, jo šodien ir 27. oktobris. Bet kāpēc pēkšņi attiecībā uz 2023. gadu ir marts pazudis, ja tā es varētu teikt?

E. Silova.

Es varu izskaidrot. Mēs šogad esam mainījuši kameras, līdz ar to martā diemžēl mums visas kameras nebija darba režīmā, līdz ar to mēs par pilnu mēnesi neesam apkopējuši tos datus, to datu mums tiešām nav, tāpēc, ka viņi nebija pieejami fiziski. Mēs tiešām savu infrastruktūru uzlabojām, līdz ar to mums šie dati ir tikai sākot ar aprīli, kas pēc būtības ir mūsu pirmais mēnesis, kad mēs piemērojam nodevu. Par oktobri... nu, tā kā oktobris vēl nav beidzies, tad mēs neesam apkopējuši šos datus.

A. Laviņš.

To es saprotu, par to es arī nejautāju.

Labi, tad paskatīsimies uz šiem datiem. Tātad, jūs sakāt, ka esat ieguvuši papildu informāciju par vienu mēnesi pirms nodevas piemērošanas posma un vienu mēnesi pēc nodevas piemērošanas posma – martā un oktobrī. Un jūs sakāt, tā kā būtiskas atšķirības starp transportlīdzekļu iebraukšanas reizēm nav, tas jums ir pamats, kāpēc vajadzētu arī noteikt citos mēnešos iebraukšanas maksu. Tāda ir loģika.

Tagad, ja mēs paskatāmies uz martu un aprīli, martā var redzēt, ir 506 793 transportlīdzekļu iebraukšanas reizes fiksētas, aprīlī, kas ir pirmais mēnesis, kad tiek piemērota šī nodeva, ir 686 000. Nu, 200 tūkstoši vairāk...

E. Silova.

Jā, bet tur ir atsauce. Martā ir dati par nepilnu mēnesi, no 7. līdz 31. martam. Jāņem vērā, ka mēs gatavojamies caurlaižu sezonai un šajā laikā notiek arī infrastruktūras pārbaude, un līdz ar to tie dati var būt par nepilnu mēnesi. Un konkrētajā gadījumā tie dati ir par nepilnu mēnesi.

Ja mēs atkal skatāmies savos saistošajos noteikumos, par kuriem šobrīd arī ir strīds, tad tur dati par martu bija pilnā apmērā un līdz ar to viņi šo tendenci apstiprina.

A. Laviņš.

Nu, ja mēs lūkojamies uz datiem par septembri un oktobri, tad tas, ko jūs sakāt, tas arī to, es varētu teikt, ka apstiprina, jo septembrī ir 596 tūkstoši reizes fiksētas transportlīdzekļu iebraukšanas un oktobrī, kad šī maksa vairs netika piemērota, ir 610 tūkstoši, kas ir par vairākiem desmitiem tūkstošu vairāk.... Nu vairākiem nebūs desmitiem, bet tie ir 14 tūkstoši reizes vairāk. Bet tomēr vairāk.

Jā. Labi. Vai būs vēl citi jautājumi no tiesnešu puses?

Lūdzu, vēl tiesnesim Artūram Kučam būs jautājums. Lūdzu!

A. Kučs.

Man būs abām pusēm par vienu citu jautājumu.

Sākšu ar Jūrmalu. Pagājušajā tiesas sēdē izskanēja viedoklis, ka iepriekšējais Pašvaldību likums neparedzēja obligātu pienākumu konsultēties ar iedzīvotājiem. Un kā Jūrmala to redz? Vai no tiesību sistēmas neizrietēja šāds princips tajos gadījumos, kad saistošie noteikumi skar iedzīvotājus konsultēties? Nu, ne tikai šajā, bet arī citos gadījumos... kāda jums bija prakse pašvaldībā? Kā jūs redzējat šo tiesību normu?

Un tāds pats jautājums man būs pēc tam arī ministra pārstāvjiem.

E. Silova.

Es varu pateikt no savas pieredzes. Attiecībā uz citiem saistošajiem noteikumiem ļoti maz tādu gadījumu, kad mēs tiešām bijām kaut kā īpaši konsultējušies, jo tās konsultācijas... nu, viņas nebija obligātas. Mēs uzskatām, ka viņas nav obligātas. Protams, viņas var veikt, bet viņas nebija obligātas. Un, protams, paskaidrojuma rakstā šo informāciju vajadzēja atspoguļot, ka konsultācijas nav veiktas.

Attiecībā uz jauno likumu, jā, tas ir viennozīmīgi noteikts, ka šobrīd sabiedrības viedokļa noskaidrošanai saistošie noteikumi ir jāpublicē un šis viedoklis ir jānoskaidro. Nu, protams, vai iedzīvotāji sniedz to viedokli vai nē, tas ir cits jautājums, bet iepriekšējais likums šādu pienākumu nenoteica. Un lielākoties gadījumā... no mūsu prakses, mēs neesam konsultējušies.

Konkrētajā gadījumā pēc ministrijas atzinuma saņemšanas mēs to esam darījuši un mēs arī esam jums iesnieguši papildus informāciju par to, ka šādas konsultācijas bija notikušas un arī pēc tam sociālie partneri ir snieguši savu viedokli par šo jautājumu.

A. Kučs.

Paldies.

V. Razumovskis.

Godātā tiesa, vai varētu, lūdzu, atkārtot jautājumu?

A. Kučs.

Jā. Jautājums bija saistībā ar iepriekšējā tiesas sēdē pirms pārtraukuma pausto viedokli, ka iepriekšējā Pašvaldības likuma redakcija nenoteica pienākumu konsultēties ar iedzīvotājiem, pašvaldībai izdodot saistošos noteikumus un mans jautājums bija, kā arī VARAM to redz, vai šāds pienākums izrietēja, neizrietēja no likuma vai no tiesību sistēmas, vai šāds pienākums vispār nebija? Un tāpat, arī citu pašvaldību gadījumā vai ir bijis vēl kāds gadījums bez Jūrmalas, kur jūs esat norādījuši uz to. Vai, teiksim, Jūrmala ir vienīgais, kur šāda te kritika vērsta par to, ka nav notikušas konsultācijas ar iedzīvotājiem?

V. Razumovskis.

Godātā tiesa, paldies par atkārtoto jautājumu.

Es samulsu tāpēc, ka iepriekš tiesas priekšsēdētājs bija uzdevis šo jautājumu varbūt ar citiem vārdiem un tāpēc es...

Es tad mēģināšu vēlreiz atbildēt. Tātad, tiesību norma paredz šobrīd, atvainojos... likumā „Par pašvaldībām” šajā 43.¹ pantā pasaka, ka ir paskaidrojuma raksts, kurā iekļauj šādu informāciju – konsultācijām ar sabiedrību.

Mēs nevaram gluži piekrist pirms tiesas sēdes pārtraukuma pieaicinātās personas viedoklim viena iemesla dēļ. Valsts kanceleja un sabiedriskās organizācijas, kas iesaistās vai ir ieinteresētas aktivizēt... veicināt sabiedrības ieinteresētību sabiedriskajos procesos, vienmēr runā par publiskas personas pienākumu iet pie iedzīvotājiem un viņus sasniegt, un informēt viņus par gaidāmajiem priekšlikumiem un uzklaut, dabūt atgriezenisko saiti. Tāpēc tā, protams, ir tiesas izšķiršanās, bet man likās ļoti tuvs Satversmes tiesas priekšsēdētāja uzdots jautājums, kas vedināja, bet tas tika noraidīts no pieaicinātās personas viedokļa puses par to, ka tas varētu būt princips. Proti, ka tā principa darbība, jo mēs no tiesību normas konkrēti to neielasām, mēs jebkurā gadījumā ielasām no politikas dokumentiem, no Valsts kancelejas mērķiem virzīt valsti un publisko sektoru tuvāk iedzīvotājiem, lai iedzīvotājos viestu lielāku uzticamību.

A. Kučs.

Un precizējot. Vai Jūrmala, tāpat šinī gadījumā, ir vienīgais gadījums, kad jūs esat izteikuši šādu pārmetumu, vai ir vēl kāda pašvaldība bijusi? Es saprotu, ka jūs esat Pašvaldības departamenta direktors un neteikti zinātu, ja tādi gadījumi ir bijuši, vai vēl kādai pašvaldībai attiecībā uz veco likuma regulējumu ir pārņemts, ka nav notikušas konsultācijas ar iedzīvotājiem?

V. Razumovskis.

Jā, paldies. Tātad, kā es iepriekš arī teicu, tāda īsā atbilde būs, es nevaru izcelt tādus saistošos noteikumus, kuros tas tā būtu. Pat ja saistošajos noteikumos ir noteikts, ka pieņemsim, par brīvprātīgām iniciatīvām un konsultācijas nav notikušas, tad, kā es arī iepriekš minēju, iedzīvotāji ir ļoti priecīgi par pašvaldības sniegtajiem labumiem. Šie nav labumi. Kā kuram, kā kuram. Bet šie nav labumi tādā izpratnē. Mēs arī iepriekš pieskārāmies tam, ka tie ir drīzāk ierobežojumi jebkādā tā veidā, kaut vai uz ģimenes locekļiem un tā. Tāpēc šeit ir tā būtiskā nozīme, kāpēc šāda situācija ir bijusi, arī Finanšu ministrijas pārstāvis starp citu, minēja šo aspektu, ka ja 2013. gadā tas tika samazināts ar vienu pamatojumu un tagad tas ar citu pamatojumu un pilnīgi pretēju pamatojumu tiek attīstīts un atkal atjaunots uz visu gada periodu, tad šeit jautājums, sabiedrībai nav šīs tiesības to zināt?

A. Kučs.

Labi. Paldies.

A. Laviņš.

Paldies. Tātad tiesnešiem vairāk jautājumu nav.

Tāpēc vaicāšu lietas dalībniekiem. Vai varam pabeigt lietas izskatīšanu pēc būtības un pāriet pie tiesu debatēm.

Lūdzu, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvji?

K. Zaķis.

Jā, godātā tiesa. Varam pabeigt.

A. Laviņš.

Ministra pārstāvji?

V. Razumovskis.

Jā, godātā tiesa. Varam.

A. Laviņš.

Paldies. Lietas izskatīšana pēc būtības tiek pabeigta.

Pirms pārejam pie tiesu debatēm, vaicāšu, vai nav nepieciešams jums pārtraukums, lai nokoncentrētu savas domas tieši uz debatēs sakāmo, vai esat gatavi jau šobrīd bez pārtraukuma teikt tiesu debašu runu?

Jūsu pusei?

K. Zaķis.

Godātā tiesa! Mums būtu lūgums, tad varbūt līdz 10 minūtēm... īsu ļoti tādu... lai mēs varētu apspriesties savā starpā.

A. Laviņš.

Jā. Un ministra pārstāvjiem?

V. Razumovskis.

Mēs neiebilstam pret pieteicēju ierosinājumu.

A. Laviņš.

Labi. Paldies.

Respektējot jūsu lūgumu – 15 minūšu pārtraukums tiesas sēdē tiek pasludināts. Pēc 15 minūtēm turpināsim ar tiesu debatēm.

Pārtraukums.

(Pārtraukums.)

A. Laviņš.

Lūdzu, sēdieties!

Turpinām tiesas sēdi.

Uzsākam tiesu debates. Vārds tiesu debatēs Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem. Ne vairāk kā 30 minūtes ir jūsu rīcībā. Lūdzu!

K. Zaķis.

Paldies, godātā tiesa!

Es esmu pamanījis, ja es sākšu lasīt tekstu, tad tāpat kā citās tiesas sēdēs, manī mazāk klausīsies, tāpēc es centīšos tā brīvāk šoreiz.

Varbūt es sākšu arī ar to, ar ko beidza tieši ministrijas pārstāvji atbildot uz pēdējo jautājumu, kas saistās ar šīm te konsultācijām ar sabiedrību.

Un šeit varbūt nedaudz tāds papildinājums, ka vismaz no universitātes laikiem man galvā ir palikusi tāda tēze, ko teica viena pasniedzēja, kas pasniedza tostarp šīs te tiesības. Un, ja es pareizi atceros, tad atrodas arī šobrīd šeit. Ka cilvēkiem jautāt kaut ko, kas saistās ar nodokļu tiesībām un nodevām, ir faktiski neprāts, jo, teiksim, ir skaidrs, kāda būtu viņu atbilde, ja viņiem uzdotu jautājumu, teiksim, laivu, motorlaivu un jahtu īpašniekiem, kas varbūt būtu šis te objekts, vai vispār viņiem piemērot šādu te nodevu. Nu, ir diezgan loģiski, ka kādi 95 procenti teiktu, ka nē, ka tāda nodeva pašvaldībai nav vajadzīga. Un šī te tēze arī tika cilāta tādā gaismā toreiz, ka kas notiktu, teiksim, ja sabiedrībai tādā plašākā izpratnē visiem pilsoņiem, balsstiesīgajiem iedotu

tiesības kaut vai uz vienu gadu lemt par valsts budžetu. Nu, nerunāsim par pašvaldību, bet par valsts budžetu. Nu, teiksim, par nodokļu kādām likmēm vai procentiem. Nu ir diezgan skaidrs, ka šāda te sabiedrības iesaiste būtu tādās, teiksim, kāpšana otrā grāvī un tas beigtos ar katastrofu.

Tāpēc atgriezoties pie konsultācijām ar sabiedrību jautājumos, kas skar, teiksim, nodevu vai nodokļu likmju piemērošanu, tas ir tik ļoti sensitīvs jautājums un kas īstenībā... atbilde ir tāda, ka nu šādos jautājumos bieži vien šī te sabiedrības, teiksim, iesaiste drīzāk būtu jāierobežo, jo tīri cilvēciski var saprast, ka cilvēkam tā kā jālemj par nodevas piemērošanu pret sevi, viņš to nevēlēsies darīt. Un turklāt arī šādos jautājumos, teiksim, plašākai sabiedrībai nevar būt zināma nemaz arī tā kopējā finanšu situācija. Un skatoties arī mūsu iesniegto, 24. oktobrī, kā pašvaldība tērē naudu. Jā, kā jurists es varu saprast, teiksim, ir ciparus, ir pozīcijas kā viņa saucās, bet kā tas faktiski dzīvē tehniski izpaužas pašvaldībā, tur ir vajadzīga ļoti dziļāka izpratne.

Tas bija par šīm te konsultācijām ar sabiedrību. Tāda piebilde.

Tālāk gribētu vēl pakavēties pie jautājuma, kas saistās ar ministrijas atbildes rakstu, ja nemaldos, tur bija piecas apakšnodaļas par to, ka tiesvedība lietā būtu izbeidzama uz dažādiem pantiem un pamatiem.

Par to es vēlētos pieminēt, ka faktiski neviens normatīvais akts īsti neregulē situāciju, īpaši likums „Par pašvaldībām” tajā brīdī, kad bija spēkā neregulēja, kas pašvaldībai ir jāizdara un kā lai nosacīti apmierinātu ministru un, teiksim, novērstu ministrijas atzinumā norādītos pārmērīgumus. Un tad no tiesas izskanēja arī vairāki jautājumi ministrijai par to, kāds varētu būt šis te standarts, lai ministrs ir apmierināts, vai pašvaldība būtu izpildījusi šajā te atzinumā norādītās lietas un trūkumus. Bet nu faktiski mēs konstatējam, ka arī ministrijas pārstāvji atzina, ka šādi te standarti īsti nav, un respektīvi, nav tiesiska mehānisma, tiesību normas neregulē situāciju, kurā pašvaldība uzskata, ka ir novērsusi atzinumā norādītos trūkumus, bet ministrs vēl joprojām uzskata, ka nav novērsusi. Tādas konkrētas atbildes no tiesību normām neizriet.

Un tad vienīgā vadlīnija varētu būt likuma „Par pašvaldībām” 49. panta trešā un ceturtnā daļa, proti, ja šeit bija tas stāsts, ka dome it kā ir nokavējusi tos divus mēnešus, lai pieņemtu lēmumu, tad šādā gadījumā, ja ministrija rīkojās šādi, tad domei bez, teiksim, nepamatotas vilcināšanās ir jāpieņem šis te lēmums un trīs mēnešu laikā kopš rīkojuma izdošanas jāvērsās Satversmes tiesā. Un tad faktiski pieteikuma iesniedzēji pieņēma likuma „Par pašvaldībām” 45. panta ceturtnajā daļā norādīto lēmumu septiņu dienu laikā no ministra rīkojuma saņemšanas un trīs mēnešu laikā kopš šī rīkojuma izdošanas arī vērsās Satversmes tiesā.

Un līdz ar to mēs varam pieņemt par cik nav īsti tā tiesiskā mehānisma, kas nosaka... respektīvi, kas nosaka, kāds ir šis te standarts un kā atrisināt šīs te

domstarpības pirms vērtības Satversmes tiesā, pieteikuma iesniedzēji lūdza tad atbalstīt, teiksim, šādu interpretāciju par šo te jautājumu.

Un atkal pretēja interpretācija, kurā tiktu atzīts, ka pašvaldībai šajā gadījumā nebija tiesības vērsties Satversmes tiesā, novestu, vismaz mūsu ieskatā pie situācijas, kurā, teiksim, ministrija baudītu kaut kādas nepamatotas priekšrocības iepretim pašvaldībām noteikt, kad atzinums ir izpildīts, kad atzinums nav izpildīts. Un, teiksim, ņemot vērā to politiku, kas bieži vien ir iesaistīta ar pašvaldībām un ar ministriju, tad pašvaldības vienkārši tādā veidā tiktu it kā mākslīgi tiktu spiestas vērsties Satversmes tiesā, jo justu, ka, teiksim, šis te divu mēnešu termiņš tuvojas beigām, situācija nav atrisināta un tad nu, teiksim, nav variantu vairāk, tad ir jāvērtē Satversmes tiesā un tad jau redzēsīm, ko tiesa teiks.

Tālāk nedaudz par Satversmes 115. pantu. Tad, jā, pieteikuma iesniedzēji vēl joprojām uzskata, ka valstij ir un arī pašvaldībām ir pienākums pasargāt arī savu vietējo, teiksim, populāciju, vietējos iedzīvotājus no tāda apdraudējuma, no tādas negatīvās ietekmes, ko rada privātpersonas. Arī pagājušajā tiesas sēdē bija indikācija par to, tieši par piesardzības principu, ka vai tad tas ir atbilstoši piesardzības principam, ja mēs jau zinām, ka tā kā izplūdes gāzes ir kaitīgas un to avots ir autotransports. Respektīvi, mēs jau zinām to negatīvo avotu un kādas ir tā sekas, kādas šīs te emisijas nodara cilvēku veselībai. Un tad vismaz pieteikuma iesniedzējas ieskatā... nu, jā... kaut arī Jūrmalas pilsētā nav uzstādīta neviens šīs te gaisa kvalitātes mērīšanas stacija, nu, mūsu ieskatā pat tad, ja mēs zinām... un jo īpaši, ja mēs zinām, kāda ir šīs te ietekme un kāds ir tas avots, arī tad, teiksim, šīs te piesardzības princips pieļauj šādu te darbību ierobežošanu, kaut arī tas ir zinātniski izpētīts. Vismaz es tā to sapratu. Un piesardzības princips tieši šajā gadījumā izpaužas tādējādi, ka tiek ierobežots piesārņojuma avots jau pieņemot, ka pretējā gadījumā neko nedarot tas tikai, teiksim, pasliktinās negatīvo ietekmi uz pašvaldības vidi.

Un tad viens no šiem te veidiem, kā šīs te emisijas samazināt, ir šīs te tieši satiksmes intensitātes ierobežošana, un ko visefektīvāk iespējams paveikt tieši palielinot šo te iebraukšanas nodevu un piemērojot šo te nodevu visa gada garumā. Tādā veidā samazinot.

Tad neliels jautājums. Pie šīs te jautājuma pieskārs ar Edvīns Danovskis, runājot, teiksim, par to, kā ir ierosināta lieta un kā skatīt šo te lietu. Danovska kunga ieskatā, kā viņš teica, kāds ministra rīkojumam sakars ar 115. pantu, ka atbilstība pret to nav izvērtējama. Nu, pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka īstenībā teorētiski var gan tā, gan tā, bet pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka ir iespējams arī konstatēt, teiksim, rīkojuma neatbilstību 115. pantam gadījumā, ja ir secināms, skaidri, teiksim secināms, ka ar šāda rīkojuma spēkā esamību tiek ierobežotas pašvaldības tiesības, pasākumi un darbības, kas acīmredzami ir vērsti uz vides aizsardzību. Un, teiksim... un šo te nodevas

ietekmes aspektu atzina arī VARAM, ka viņa ir vērsta uz vides aizsardzību un sabiedrības tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē.

Un ja mēs vēl atgriezīamies pie tās tēzes, ka ir skaidri zināms, ka šīs te emisijas negatīvi ietekmē vidi, tad kāpēc gan arī tā nevarētu, teiksim.

Un tad tālāk varbūt otras normas, teiksim svarīgās arī šajā lietā... Tad „Par nodokļiem un nodevām” 10. panta trešā daļa un 12. panta pirmās daļas 6. punkts. Tātad, attiecīgi šīs te ir normas, kas, teiksim, šo te deleģējumu nosaka, precizē viņu tātad šo 480. noteikumu 11. punkts un tātad, kā jau arī atzīmēja Finanšu ministrijas pārstāve, tad, teiksim, ne šīs te svarīgās tiesību normas, ne arī kāds cits normatīvais tiesību akts būtībā nenosaka ne apmēra, ne to piemērošanas laika ierobežojumus. Līdz ar to pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka tā ir rīkojusies tai piešķirtā pilnvarojuma robežās.

Un tātad mēs vēl joprojām arī pieturamies pie tā, kas ir norādīts pieteikumā, ka šajā gadījumā, teiksim, par cik pašvaldības atrodas ministrijas šajā te zemākajā padotības pakāpē, tad ministrijai faktiski ir tiesības pārbaudīt saistošo noteikumu tiesiskumu, bet ne lietderību. Un tātad pārbaudīt, vai šie te noteikumi atbilst deleģējuma prasībām un vai tie ir atbilstoši kaut kādiem vispārējiem tiesību principiem, tajā skaitā, protams, arī samērīgumam. Bet VARAM nedrīkstētu vērtēt šo te saistošo noteikumu lietderību. Un tas attiecas arī uz saistošo noteikumu, teiksim, ekonomisko vai sociālo pamatojumu, fiskālo ietekmi un citiem tādiem tamlīdzīgiem apstākļiem, kas varētu tikt atzīti arī par tādiem, kas ir tikai pašvaldības domes ekskluzīvā kompetencē un kuri attiecīgi ir noteikti specifiski katrai pašvaldībai un it īpaši šajā gadījumā, kad runa faktiski ir par kūrortpilsētu.

Jā, tātad rezumējot. Pieteicējas ieskatā ministrijai nemaz nebija tiesības apturēt šo te noteikumu darbību tikai tā iemesla dēļ, ka ministram, teiksim, varētu likties šis te 1 eiro palielinājums par augstu. Un šādas te atziņas, vismaz pieteikuma iesniedzējas ieskatā saskan ar atziņām, ko Satversmes tiesa iepriekš ir izteikusi saistībā ar nodokļu tiesībām kā tādām. Un teiksim, ir atziņas, ka jābūt ekonomiski pamatotām, nodokļu regulējumam ir jābūt pamatotam ar objektīviem un racionāliem apsvērumiem. Bet vienmēr ir šī te, teiksim, atruna, ka Satversmes tiesa ierobežojusi un norāda, ka tā nevar pārbaudīt, vai likumdevēja lietotie līdzekļi atbilst ekonomikas zinātnē atzītajam, tas ir, vai likumdevēja izvēlētie līdzekļi ir ekonomiski pamatoti. Un vienlaikus arī pasakot, ka Satversmes tiesa ņem vērā šo te likumdevēja plašo rīcības brīvību šajā te nodokļu politikas veidošanā kā tādā.

Un tad apstākli, ka konkrētajā situācijā ministra rīkojums ir pamatots ar lietderības un politiskiem apsvērumiem, izcēla arī, teiksim, Danovska kungs. Vienlaikus atbildot uz Satversmes tiesas jautājumu, kāpēc ministrija nevēršas pret iebrukšanas maksu kā tādu, VARAM pārstāvis norādīja, ka tā ir politiska izšķiršanās, tā ir tiesību politiska izšķiršanās. Un līdz ar to, ja jau maksa kā tāda ir tiesību politiska izšķiršanās, nu tad mēs varētu arī pieņemt, ka teiksim, tas palielinājums no 2 uz 3 eiro

arī īstenībā ir tiesību politiska izšķiršanās. Nu, tas precīzi, teiksim... kā pret to var iebilst ministrija... nu, skaidrs, ka tāda kritērija nemaz nav.

Tātad svarīgi vēl ir norādīt uz to, ka atbilstoši šim te Pašvaldību likuma 4. panta trešajai daļai, šā panta pirmajā daļā uzskaitīto autonomo funkciju izpildi atbilstoši savai kompetencei organizē un par to atbild pašvaldība. Tātad funkciju izpilde tiek finansēta no budžeta un likuma „Par budžetu un finanšu vadību” 6. panta pirmā daļa paredz, ka pašvaldību budžets katram saimnieciskajam gadam ietver visus pašvaldības, pašvaldību institūciju iekasētos vai saņemtos ieņēmumus un aizņēmumus, kurus pašvaldība apropriē pašvaldību mērķiem.

Attiecīgi pašvaldības budžeta veidošana pašvaldības autonomo funkciju realizācijai ir autonoma pašvaldības kompetence, ko pašvaldība realizē konkrētās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs.

Un tātad Satversmes tiesa vēl ir atzinusi, ka, pārbaudot pamattiesību ierobežošanas tiesiskumu, tā var vērtēt galvenokārt to, vai nodokļu maksājumi nav nesamērīgs slogs adresātam un vai nodokļu normatīvais regulējums atbilst vispārējiem tiesību principiem, kā jau es minēju, apsverot šādā gadījumā, vai šis te nodoklis nav konfiscējošs.

Tātad rezumējot, tad mūsu ieskatā ministrs nav ievērojis pašvaldībai tiesību normās piešķirto deleģējumu tādā veidā, ka viņš ir izdevis rīkojumu, kur kļūdaini secina, ka pašvaldība pati nav ievērojusi deleģējumu. Turklāt šajā rīkojumā ietverta tādi lietderības apsvērumi, tiesību politiskie apsvērumi, jo vismaz pieteikuma iesniedzējas ieskatā maksas apmērs un nodevas piemērošanas termiņš nu... tie ir, teiksim, tādi lietderības apsvērumi un tiesību politiski apsvērumi, kas tos skar.

Bet savukārt, pat ja pieņem, ka ministram bija tiesības vērtēt tādus aspektus kā maksas apmērs un piemērošanas termiņš, tad ministram bija jāizmanto tādi paši kritēriji, kādus izmanto Satversmes tiesa vai arī viņš varēja tikai konstatēt, ka maksa ir nesamērīga un ar konfiscējošu raksturu, kas acīmredzami šajā gadījumā tā nav. Un tad, teiksim, ir jāvēršas... Vienkāršs piemērs... Es arī Danovska kungam uzdevu pagājušajā reizē... ja mēs šeit varam diskutēt par apmēru un piemērošanas termiņu, tad šī diskusija... nu, jā... viņa ir par vienu no šiem te objektiem, kas ir minēts likumā „Par nodokļiem un nodevām” 12. pantā.

Bet nu piemēra veidā ir jāpiemin tāds, teiksim, smaidu izraisošs varbūt piemērs. Teiksim, eksistē hipotētiski pilsēta, kur vietējā līmenī ir, teiksim problēmas ar klaiņojošajiem dzīvniekiem vai bezsaimnieka suņiem un kaķiem. Un pašvaldība līdz ar to ir noteikusi lielu nodevu par dzīvnieku turēšanu pašvaldības teritorijā. Tas arī ir objekts... tātad 12. panta 5. punkts pirmās daļas... Un teiksim, ja tiek akceptēta pieeja, ka ministram tiesības šajā gadījumā iejaukties un runāt par šo te objektu, tad faktiski citos gadījumos arī būtu jāatzīst, ka ministram... viņš var iebilst, teiksim, pret dzīvnieku turēšanu maksu konkrētajā pašvaldībā, nesniedzot nekādu pamatojumu, teiksim, kas

balstīts, skaidrots kaut kādos kritērijos, kāpēc maksa ir par zemu vai maksa ir par augstu. Un ir skaidrs, ka ministrijai un ministram nevar būt tik labi zināma tā vietējā situācija... Nu, teiksim, ja tiešām ir tāda pašvaldība, hipotētiska pilsēta x, kurā ir tiešām ļoti lielas problēmas ar to, tad tas nebūtu nesamērīgi noteikt, teiksim, 100 eiro par viena dzīvnieka turēšanu, jo tad ir skaidrs, ka tas... šos te dzīvnieku īpašniekus motivētu nepazaudēt šos te savus kustoņus vai meklēt viņus visiem iespējamiem veidiem. Vai, teiksim, paredzēt vēl papildus kaut kādus sodus par to.

Vienkārši šis te varbūt tāds smīnu raisošs piemērs norāda tikai uz to, ka ministrs rīkojumā varēja faktiski konstatēt tikai to, vismaz mūsu ieskatā, ka maksa ir nesamērīga un ar konfiscējošu raksturu, kas acīmredzami šajā gadījumā tā nav. Bet viņš nevarēja, teiksim, ministrs nevarēja izmantot kaut kādus savus tādus iekšējās pārlicības apsvērumus vai arī kaut kādus lietderības vai politiskus apsvērumus, kas mūsu ieskatā ir šādi noticis.

Tālāk vēl kolēģe Jekaterina ātri, teiksim, papildinās vēl tā kā vairāk no pašvaldības puses.

J. Milberga.

Jā.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība, reflektējot uz to, ko mēs esam dzirdējuši abās tiesas sēžu dienās, gribētu vērst uzmanību uz to tieši izskanējušo informāciju par to, ka mēs kā pašvaldība nevaram tikt izcelta īpaši salīdzinājumā ar pārējām 42 pašvaldībām.

Te es gribētu akcentēt to, ka atbilstoši VARAM izstrādātajam likumam „Par administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam” mēs jau kā valstspilsēta esam viena no desmit valsts līmeņa pašvaldībām, kuras dažādos politikas un plānošanas dokumentos un citās darbībās esam izceļami un uz mums ik pa brīdim tiek piemēroti savādāki noteikumi, nosacījumi un aktivitātes nekā uz novadu pilsētām... jā, novadu pašvaldībām.

Tostarp mēs kā pašvaldība esam vienīgā kūrortpilsēta Latvijā, kuru ir apstiprinājuši arī valsts līmenī. Mums ir atbilstoši MK noteikumi, kuri ir kopš 2013. gada piešķīruši mums kā Jūrmalai kūrorta statusu. Līdz ar to arī šajā nozīmē es negribētu piekrist, ka mēs neesam īpašāki šajā gadījumā nekā citas pašvaldības tieši no šī viedokļa.

Papildus neviens nav atcēlis mūsu pilsētas ģeogrāfiju un pilsētas ģeogrāfija ir savādāka nekā citām pilsētām, jo mums ir tā viena iebraukšana no Rīgas puses šobrīd iespējama un citu iespēju no Rīgas puses iebraukt nav un arī šķērsot pilsētu var tikai pa vienu maģistrālo ielu un vienā brīdī tas ir zemes gabals, kas ir 300 metru plats. Un notiekot tur kaut kādiem neparedzētiem notikumiem, mēs brauksim pa pludmali. Nu,

visiem, kam vajadzēs braukt, brauks pa pludmali, jo citu iespēju pašvaldībā nebūs. Bet tas ir pie īpašiem gadījumiem.

Papildus par dabas vērtībām minot. Arī tas tika iepriekšējās tiesas sēdes dienā minēts par to, ka mums nav īpašā režīma zonā kādas īpašas dabas vērtības. NATURA 2000 mums ir divas... pat vairāk nekā divas vietas tieši īpašā režīma zonā. Mums ir Ragakāpas dabas parks un Lielupes grīvas pļavas. Bet papildus es gribētu minēt, ka 64 procenti Jūrmalas teritorijas ir zaļās teritorijas. Arī ārpus īpašā režīma zona mums ir NATURA 2000 Ķemeru parks, līdz ar to pateikt, ka mūsu dabas vērtības nav īpašas, nu, tas ir apstrīdēt to, ka gan valsts, gan Eiropas līmenī mūsu pašvaldībā šīs dabas vērtības un ģeogrāfiskais stāvoklis tiek akcentēts kā viena no mūsu rekreācijas, tūrisma un dabas vērtībām.

Papildus es gribētu akcentēt statistikas datus, kurus mēs jau esam minējuši salīdzinājumam. Es nesalīdzinu mūsu pašvaldību ar Rīgu, jo Rīga ir galvaspilsēta, bet pēc Rīgas tūrisma galamērķis ir Jūrmala... ar statistikas datiem, kas dažbrīd, protams, variē, bet ir lielāki nekā jebkura nākamā pilsēta uz kuru brauc. Līdz ar to tūrisma dati norāda, ka mēs esam Latvijas tūrisma galamērķis Nr. 2. Uzreiz pēc Rīgas.

Tostarp arī mūsu iesniegtie dati par transporta plūsmu pierāda to, ka arī transporta plūsma mūsu pilsētā ir liela vasaras sezonā un mēs to neapstrīdam. Tūrisms ir mūsu joma, kurā mēs attīstāmies un vēlamies ilgtspējīgi attīstīties. Toties papildus gribu vērst uzmanību, ka ārzemju tūristi pārsvarā neizvēlas mašīnas, lai iebrauktu mūsu pilsētā... Varbūt, protams, arī izvēlas, to var identificēt pēc numuriem un to var parādīt, bet pārsvarā vietējais tūrists ir tas, kurš brauc pie mums ar savu vieglo automašīnu. Ārzemju tūristiem tie ir autobusi, tas ir vilciens. Tie ir tie paradumi, kuri ir starptautiski zināmi un pierādāmi ar faktiem.

Līdz ar to saliekot visu to kopā, es gribētu aicināt VARAM, kura ir mūsu ministrija, tomēr ņemot vērā, ka jūs esat pieņēmuši tik daudz dažādus likumus... iesnieguši tik daudz normatīvos aktus, neskatīties uz mums kā uz vēl vienu pilsētu, bet skatīties tieši uz mums kā tūrisma galamērķi, kā kūrortpilsētu, kā dabas īpašo vietu, jo visi dokumenti, kuri līdz šim ir bijuši un dažādas aktivitātes norāda uz to, ka arī valsts līmenī mēs tiekam skatīti kā nedaudz savādāki, jo, lai kā mēs gribētu, nekad mūsu pilsēta... lai kā gribētu kāds, mūsu pilsētā nebūs rūpniecība kā tā joma, kuru mēs attīstām. Līdz ar to tūrisms ir mūsu niša un to mēs arī turpināsim attīstīt. Bet mēs vēlamies to attīstīt ilgtspējīgi, balstoties uz mūsdienu tendencēm, balstoties uz pieredzi, ko sniedz mums arī citās valstīs, jo akcentējot šo es gribētu... paskaidrojuma rakstā mēs esam minējuši arī citu valstu pieredzi, kur pašvaldības ir norādījušas sevi kā īpašo režīmu zonu.

Un vēl papildus pie tā „īpašā pilsēta”. Šis lēmums par īpašā režīma zonu nav tikko pieņemts. Tas ir 1996. gads. Līdz ar to tad valstiski mēs esam nodzīvojuši gandrīz vai 30 gadus ar apziņu, ka Jūrmalā ir kaut kas īpašs. Ja VARAM šobrīd uzskata, ka šīs

nav, tad līdzīgi, kā šajā tiesas sēdē izskatīts, tad tas ir nākamais solis, kas ir jādara. Tur arī Jūrmala izvērtētu savas iespējas un varbūtības, un arī VARAM būtu savs viedoklis. Bet šobrīd pie esošās situācijas es teiktu, ka mana minētā informācija ir tā, ka mēs nevaram tikt skatīti kopā ar visām pārējām 40. Es teiktu 40, neminēšu 42, jo Rīgu es negribētu pieminēt kā... Jo Rīga, protams, kā galvaspilsēta ir unikāla un attīstāma savādāk nekā atkal visa Latvijas teritorija.

Paldies.

K. Zaķis.

Tas tad arī būtu viss. Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vārds tiesu debatēs ministra pārstāvjiem. Lūdzu! Jums arī ne vairāk kā 30 minūtes.

V. Razumovskis.

Jā, godātā tiesa, paldies par doto vārdu. Es ceru, ka dzirdamība ir laba, auguma dēļ es nevaru viņu tuvāk, bet cerams, ka visi dzirdēs.

Es nevaru atstāt bez ievēribas un izmantot debašu laikā jautājumu par to, ar ko iesāka pieteicējs attiecībā uz nodevām, jo atsaucās uz pasniedzējiem, kas universitātes laikā ir snieguši šo vērtējumu. Arī man, jāsaka godīgi, ir klātesoši pasniedzēji, kas arī tieši uz to ir norādījuši un tāpēc šeit nav strīda par nodevas piemērošanu un nodevas apmēru. Un konstitucionālajās tiesībās man tika arī uzdots jautājums... pasniedzējs arī uzdeva jautājumu, kad es vēl nezināju līdz galam Satversmi, tad viens no šiem jautājumiem bija, nu protams, kādu atbildi jūs sagaidāt, ja prasītu, vai jūs vēlaties, lai atceļ nodokļus. Un tad kā mēs uzturēsim sistēmu? Kā mēs uzturēsim valsti pašvaldību vai valsts līmenī?

Un šeit mēs nonākam pie jautājuma, ka katrai pašvaldībai ir uzdevumi un funkcijas, kas viņai ir jāizpilda. Un šeit mēs runājam par ierobežojumu, kas skar arī citus iedzīvotājus, gan arī tūristus, gan arī Latvijas iedzīvotājus un tāpēc ir nepieciešama šī plašā debāte.

Bet tas bija tāds... Bija jāizmanto iespēja, lai šo uz vērstu uzmanību. Runa nav par nodevu, bet runa ir par sistēmu, kas šobrīd pastāv Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā īpaša režīma zonā.

Ņemot vērā lietā esošos materiālus, pieteicēja atbildes uz tiesas jautājumiem un tāpat arī uz klausot pieaicinātās personas, ministrija tā joprojām arī nav guvusi pārliecību, ka Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 38 būtu

tiesiski. Šajās tiesu debatēs gribētu pievērst uzmanību jautājumiem, kas tā arī palika neatbildēti un turpmāk debatēs pievērsīšos šiem aspektiem.

Par nodevas objekta izpratni un par nodevas sniegto nodrošinājumu. Tātad, saliksim punktus uz "i". Tāpat arī par saistošo noteikumu Nr. 38 izdošanas nepieciešamību. Nobeigumā atsevišķu uzmanību debašu noslēgumā veltīšu īpaša režīma zonai teritorijas plānojuma kontekstā.

Arī pieteicējs sāka ar to, ka... ar jautājumu par tiesvedības izbeigšanu, jo tas ir ministrijas atbildes rakstā minēts apsvērums, bet varu tikai teikt, ka sākotnēji joprojām ministrija uztur spēkā lūgumu izbeigt tiesvedību lietā un izvērtētais pamatojums ir atbildes rakstā un šo termiņu neievērošanas jautājums šobrīd... tie divi mēneši nav nesamērīgi un tāpēc ir bijusi arī savlaicīga pašvaldības rīcību varētu arī novērst, lai šāda situācija nebūtu.

Bet attiecībā uz citiem jautājumiem. Tātad vēlamies akcentēt, ka pašvaldība pieteikumā Satversmes tiesai norādījusi, ka saistošo noteikumu Nr. 38 darbība apturētu divu galveno ietvertu grozījumu dēļ – nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā apmēra vienai dienai palielināšanas dēļ un minētās nodevas piemērošanas perioda pagarināšanas dēļ. Pašvaldības ieskatā šie iebildumi nodeva tiesības apturēt saistošo noteikumu darbību, neizpētot un neiepazīstot pašvaldības individuālo situāciju.

Šodien atkārtoti vēlamies vērst uzmanību, ka saistošo noteikumu Nr. 38 apturēšanas mērķis nav nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā apmēra vienai dienai palielināšanu un nodevas piemērošanas perioda pagarināšana, bet gan ministrijas 2021. gada 13. oktobra atzinumā norādīto iebildumu nenovēršana.

Ministram pirms saistošo noteikumu vai to atsevišķu punktu darbības apturēšanas nav pienākums pieprasīt papildu informāciju, lai izpētītu un iepazītu pašvaldības individuālo situāciju. Pašvaldībai ir pienākums šādu informāciju detalizēti iekļaut saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstā un pašvaldības domes lēmumā, ar kuru tā nolemj nepiekrīst ministrijas atzinumā izteiktajiem iebildumiem.

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 49. panta pirmo daļu ministrs ar motivētu rīkojumu aptur nelikumīgi domes izdoto saistošo noteikumu vai citu normatīvo aktu, vai to atsevišķu punktu darbību, rīkojumā norādot konkrēto saistošo noteikumu vai citus normatīvā akta punktus, kuri atceļami kā nelikumīgi. Kā mēs redzam, darbības apturēšanā bija jāpamato to nelikumība un jānorāda, kādā apjomā tie ir atceļami, kas arī tika izdarīts.

Nemot vērā minēto, ministrijas ieskatā ir nepamatots arī pašvaldības pieteikumā Satversmes tiesai norādītais, ka ministrijas iebildumi vērsti tikai uz nodevas apmēru un piemērošanas ilgumu, tāpēc nebija pamata saistošos noteikumus apturēt pilnā apmērā, jo likuma „Par pašvaldībām” 49. panta pirmā daļa paredz arī tikai atsevišķu saistošo noteikumu punktu darbības apturēšanu.

Būtībā ministrijas ieskatā ir izlemti divi galvenie aspekti, kas vērtējami kontekstā ar ministra rīkojumu par saistošo noteikumu Nr. 38 darbības apturēšanu. Tātad, pirmkārt, pašvaldība nav izpratusi nodevas objektu un nav sasaistījusi ar to, ka ar nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā apmaksā atlīdzību par sniegto nodrošinājumu. Otrkārt, pašvaldība saistošo noteikumu Nr. 38 paskaidrojumu rakstā nav sniegusi objektīvu pamatojumu, kāpēc šādi saistošie noteikumi ir nepieciešami.

Tad ķeramies klāt pie pirmā šī te, ko iztirzāšu sīkāk. Pieteikumā Satversmes tiesai pašvaldība norāda, ka saistošie noteikumi Nr. 38 izdoti uz likuma „Par pašvaldībām” 43. panta pirmās daļas 13. punkta, likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12. panta pirmās daļas 6. punkta un Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 11. punkta pamata. Līdz ar to pašvaldība ir rīkojusies piešķirtā pilnvarojuma robežās.

Ne iepriekš minētās tiesību normas, ne arī kāds cits normatīvais akts nenosakot ne nodevu apmēru, to arī apliecināja šobrīd debatēs, ne to piemērošanas laika ierobežojumus. Pašvaldība ir noteikusi nodevas maksu par iebraukšanu īpaša režīma zonā, nevis centrālo ielu lietošanu, kā to norādījusi ministrija.

Kā lietas materiālos, tā tiesas sēdē 17. oktobrī tika skaidroti apstākļi par ministrijas 2021. gada 13. oktobra atzinumā un ministra 2021. gada 16. decembra rīkojumā nostiprināto, ka pašvaldība, nosakot nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā, ir noteikusi maksu par pašvaldības ielu lietošanu. Un šis viedoklis joprojām tiek uzturēts spēkā.

Likuma „Par autoceļiem” 6. panta pirmā daļā noteikts, ka valsts autoceļi un pašvaldību autoceļi un ielas lietojamas bez maksas, ja likumā nav noteikts citādi. Gadījumā, kad par autoceļu un ielu lietošanu ir nosakāma maksa, ir nostiprināts likuma „Par autoceļiem” 6. pantā. Saskaņā ar šā panta 4.¹ daļu, pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem var paredzēt, ka par transportlīdzekļa novietošanu uz pašvaldības autoceļa vai ielas stāvēšanu, drīkst iekasēt maksu. Citos gadījumos pašvaldībai šādu tiesību nav.

Vienlaikus, ņemot vērā pašvaldības noteiktās īpaša režīma zonas robežas un pašvaldības administratīvās teritorijas ģeogrāfisko novietojumu, ir radīta situācija, ka ir jāmaksā par iebraukšanu un pārvietošanos faktiski lielā daļā pašvaldības administratīvās teritorijas, kas ir pretrunā no likuma „Par autoceļiem” 6. panta izrietošajam principam, ka pamatā... atkārtosos... valsts autoceļi un pašvaldības autoceļi un ielas ir lietojami bez maksas.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12. panta pirmās daļas 6. punktu, vietējās pašvaldības domei ir tiesības Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā savā administratīvajā teritorijā uzlikt pašvaldības nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonās. Strīdus par to nav.

Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 11. punkts noteic, ka nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā, kuras ir noteiktas attiecīgās

pašvaldības teritorijas plānojumā, ceļu satiksmes drošības uzlabošanai, sabiedrības veselības, sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai, kā arī dabas, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzībai pašvaldība ir tiesīga uzlikt personām, kuras transportlīdzekļi iebrauc attiecīgā īpaša režīma zonā. Arī strīdus nav.

Tādējādi... un nodevas objekts ir noteikts ar likumu. Vienlaikus, kā pašvaldība ir norādījusi pieteikumā, ne nodevas apmērs, ne piemērošanas perioda ierobežojums nav regulēts. To pieteicējs norādīja... atkārtoja arī debatēs.

Tāpat fakts, ka konkrētajai teritorijai ir noteikts īpaša režīma zonas statuss, nenozīmē obligātu pienākumu noteikt nodevu par iebraukšanu šajā zonā, kā arī netiek regulēts jautājums par to, vai nodeva ir piemērojama attiecībā uz visu īpaša režīma zonu, vai noteiktām īpaša režīma zonas apakšzonām. Par to es vairāk pastāstīšu, tuvojoties debašu izskaņai.

Pašvaldība ir izvēlējusies vienkāršāko variantu un noteikusi maksu visā īpaša režīma zonā, atsevišķi nevērtējot transportlīdzekļu ietekmi uz Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 11. punktā noteikto nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā mērķi un to, vai tas tiek sasniegts. Lai gan precizētajos saistošajos noteikumos Nr. 38 paskaidrojuma rakstā ir norādīts, ka lielākā autotransporta intensitāte vērojama tieši pilsētas centrā. Tādējādi, lai arī lielākā transporta intensitāte ir tieši pilsētas centrā, uzskaitot arī konkrētas ielas un to parādīja arī Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra modelējums, pašvaldības noteiktās īpaša režīma zonas robežas kopsakarā ar teritorijas ģeogrāfisko novietojumu, padara par neiespējamu citām mazāk noslogotām ielām, kas neatbilstu pašvaldības izvirzītajiem kritērijiem par satiksmes plūsmas un tranzīta intensitāti, pieklūt nemaksājot nodevu par iebraukšanu.

Tādējādi principā, lai arī iespējams šīs ielas neatbilst kritērijiem par īpaša režīma zonas noteikšanu, tām bez nodevas samaksas pieklūt nav iespējams. Tas ļauj secināt, ka pašvaldība ir noteikusi maksu par pašvaldības ielu lietošanu.

Lieta ir ierosināta par ministra rīkojuma atbilstību Satversmes 115. pantam, kas noteic, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Viens no pašvaldības paustajiem pamatojumiem nodevas apmēra palielināšanai un nodevas piemērošanas perioda pagarināšanai ir saistīts ar vides aizsardzības apsvērumiem. Pašvaldība, atsaucoties uz starptautiskajiem pētījumiem, ir norādījusi, ka transports ir viens no galvenajiem vides problēmu avotiem un veicina klimata pārmaiņas, gaisa piesārņojumu un troksni. Es domāju, kurš gan varētu nepiekrīst tam.

Tāpat pieminēts antropogēnais faktors, kas lielās tūristu un pilsētas viesu plūsmas noplicina vides objektus.

Sākotnēji vēlos vērst uzmanību, ka antropogēnais faktors ir faktors, kas ir saistīts ar cilvēku darbības ietekmi uz dabas komponentiem un dabas kompleksiem un nav saskatāma kopsakarība ar īpaša režīma zonu un nodevu par transportlīdzekļu iebraukšanu tajā.

Pašvaldība no vienas puses norāda, ka ir nepieciešams noteikt īpaša režīma zonu un nodevu par transportlīdzekļu iebraukšanu tajā un vienlaikus norāda, ka ir iespējams izmantot alternatīvas – videi draudzīgākus pārvietošanās līdzekļus. Pašvaldība attīsta tūrisma nozari, kā arī attīsta infrastruktūru videi draudzīgas pārvietošanās līdzekļu izmantošanai.

Un no otras puses, vērsu uzmanību, ka ir būtiski palielinājies tūristu skaits, kas noplicina vides objektus, kas liecina par pretrunām pašvaldības viedokļos attiecībā uz dabas, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzības nepieciešamību un patieso nodevas noteikšanas mērķi.

Tāpat saskaņā ar jau daudzkārt pieminēto Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegto informāciju situācijā... tāpat, situācija pašvaldībā nav kritiska. Proti, emisiju koncentrācija pat ne augsta, tā ir raksturota kā zema.

Tāpat Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs norāda, ka pašvaldībai nav datus balstītas informācijas par potenciāliem riskiem un centra dati uz šādiem riskiem arī nenorāda.

Papildus vēlos vērst uzmanību, ka transporta izdalītās emisijas ir gāzu emisijas un saskaņā ar fizikas zinātnes vispārzināmu secinājumu, gāzveida vielai ir tieksme ieņemt visu pieejamo telpu. Tādējādi, pat ja satiksmes plūsma un tranzīta plūsma tiktu nu pilnībā novirzīta uz Jūrmalas apvedceļu, pat ja Jūrmalā būtu pilnīgs aizliegums, transportlīdzekļu izdalīto gāzu emisijas fizikālā stāvokļa dēļ tās vienmērīgi nonāktu arī... tās neapstātos pie īpašā režīma zonas robežas. Ministrijas ieskatā gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumi ir primāri risināmi valsts mērogā, un iespējama transporta plūsmas intensitātes samazināšana nodevas apmēra palielināšanai un nodevas piemērošanas perioda pagarināšanai pašvaldības īpaša režīma zonā jo sevišķi, ņemot vērā, ka pašvaldības šobrīd izveidotā infrastruktūra ir ļoti nosacīti piemērota alternatīvu pārvietošanās veidu izmantošanai, vērā ņemamu gaisa kvalitātes uzlabojumu tas neradīs.

Pieteicējs ministra pārstāvjiem uzdeva jautājumu par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādāto tiesību aktu projektu „Gaisa aizsardzības likums”, un tajā ietvertajiem tiesiskajiem līdzekļiem gaisa kvalitātes kontrolei. Tajā brīdī sniedzu varbūt nepilnīgu atbildi, ka tas nav man... tas neietilpst manā kompetencē, bet, ņemot vērā to, ka es pārstāvu ministru, uzskatīju par pienākumu arī ar to iepazīties un arī sniegt komentāru attiecībā uz to.

Tāpat, projektā ir paredzēta tiesību norma, nenoliedzami, kas paredz iespēju pašvaldībai izdot pašvaldības saistošos noteikumus Zemo emisiju zonu un maksas

iebraukšanas zonu izveidošanai. Ar šo vēlos uzsvērt un vērst tiesas uzmanību, ka primāri vides ietekmes jautājumi ir risināmi valsts mērogā, dodot pašvaldībai tiesiskus mehānismus šādu mērķu sasniegšanai. Un, kā redzams, valsts mērogā pie tā arī tiek strādāts.

Taču improvizēt attiecībā... nosakot īpaša režīmu zonu faktiski visas administratīvās teritorijas... lielas daļas administratīvās teritorijas apmērā, ir jāsaskaras ar konsekventiem ierobežojumiem, par ko mēs jau iepriekš esam arī runājuši.

Tādējādi, ņemot vērā Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra norādīto, ka situācija pašvaldībā nav kritiska un potenciālu piesārņojuma risku konstatēt nav iespējams kopsakarā ar objektīvu datu trūkumu, tostarp par transportlīdzekļu plūsmu neradīs būtisku pozitīvu efektu, arī nevar secināt, ka ministra rīkojums ierobežotu Jūrmalas pilsētas pastāvīgo iedzīvotāju Satversmes 115. pantā nostiprinātās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

Precizētajā saistošo noteikumu Nr. 38 paskaidrojuma rakstā pašvaldība norāda, ka nodeva pēc būtības ir samaksa par konkrētiem pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, nodrošinājumu un veiktajām darbībām. Konkrētajā gadījumā pašvaldības nodrošinājums ietver sevī gan infrastruktūras objektu lietošanu, tajā skaitā autoceļi, kultūras objekti, dabas, tūrisma objekti, pludmales infrastruktūra un citi, gan pašvaldības nodrošinātos pakalpojumus, tajā skaitā sabiedriskais transports, bez maksas tualetes un tamlīdzīgi.

Tehnoloģijas mēdz pievilt, tāpēc man ir jāpāriet uz šo lapu.

Un tāpat šajā sakarā ministrija joprojām uztur viedokli, ka pašvaldība ir paredzējusi nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā, no kuras iegūtos līdzekļus izlieto autonomo funkciju izpildei. Autonomās funkcijas ir nostiprinātas likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmajā daļā un visām pašvaldībām autonomās funkcijas ir jāpilda. Ņemot vērā, ka tiesa 17. oktobra sēdē tika noskaidrots, ka Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība ir vienīgā pašvaldība Latvijā, kas ir noteikusi nodevu par iebraukšanu īpaša režīma zonā tā fakta dēļ, ka tāda īpaša režīma zona ir vienīgā arī pašvaldībā un visā Latvijā, šāds no nodevas iegūto līdzekļu izlietojums, lai arī pašvaldība norādīja, ka tas ir salīdzinoši neliels, pozicionē Jūrmalas valstspilsētas pašvaldību labvēlīgākos apstākļos attiecībā uz autonomo funkciju izpildi salīdzinājumā ar pārējām šobrīd vēl 42 Latvijas pašvaldībām. Arī tajā skaitā Rīgu.

Tāpat ministrija joprojām uzskata, ka no nodevas iegūtie līdzekļi nav izlietojami autonomo funkciju izpildei. Ministru kabineta noteikumu Nr. 480 4. punkts noteic, ka pašvaldība nodevu veidā var apmaksāt atlīdzību tikai par pašvaldības sniegto nodrošinājumu. Pirms pašvaldības nodevas likmes noteikšanas pašvaldības dome izvērtēja tās apmēra samērīgumu pašvaldības paredzētajam nodrošinājumam. Diemžēl Satversmes tiesas 17. oktobra sēdē netika gūts alternatīvs viedoklis par to, kas ir pašvaldības paredzētais nodrošinājums. Vienlaikus ministrija joprojām uztur spēkā

viedokli, ka nodrošinājums nevar pārklāties ar pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanu.

Par saistošo noteikumu Nr. 38 izdošanas nepieciešamību. Otrā bloka jautājums. Tātad atgriezīsimies pie tā, ka likuma „Par pašvaldībām” 43.¹ panta pirmā daļa noteic, ka, izstrādājot saistošo noteikumu projektu, tam pievieno paskaidrojumu rakstu, kurā sniegts īss projekta satura izklāsts un visas tamlīdzīgās uzskaitītās lietas. Lai arī Satversmes tiesas 17. oktobra sēdē tika pausts viedoklis, ka konkrētajā tiesību normā ir norādītas paskaidrojuma raksta sastāvdaļas, bet tas nenozīmē, ka tām ir jābūt aizpildītām. Ministrija šim viedoklim pievienoties nevar. Pirmkārt, no likuma „Par pašvaldībām” 43.¹ 1. panta pirmās daļas formulējuma gramatiski izriet, ka paskaidrojuma raksts ir neatņemama saistošo noteikumu sastāvdaļa. Otrkārt, šī tiesību norma nosaka, kāda informācija ir iekļaujama paskaidrojuma rakstā.

Attiecībā uz projekta nepieciešamības pamatojumu ministrijas ieskatā lietā nav strīda, ka tas paskaidrojuma rakstā ir obligāti iekļaujams. Šajā daļā ministrija joprojām uztur viedokli, ka, lai arī pašvaldība pēc ministrijas 13. oktobra atzinuma saņemšanas veica precizējumus konkrētajā paskaidrojuma raksta sadaļā, proti, papildināja to, šie papildinājumi ir atzīstami par tehniskiem un iekļautā informācija par gaisa piesārņojumu un nevēlamo iedarbību uz sabiedrības veselību par vispārzināmu, kas tādējādi neko nepaskaidro par pašvaldības īpašo situāciju.

Pašvaldība pieteikumā Satversmes tiesai ir norādījusi, ka rīkojums aizskar pašvaldības administratīvajā teritorijā esošās sabiedrības daļas Satversmes 111. un 115. pantā ietvertās tiesības. Pašvaldība, palielinot iebraukšanas nodevu un piemērošanas periodu esot pildījusi savu pienākumu realizēt pienākumus, lai aizsargātu vidi un personu subjektīvās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē. Saistošo noteikumu Nr. 38 paskaidrojuma rakstā iekļautas tabulas ar datiem par īpaša režīma zonu šķērsojošo automašīnu skaitu 2019.-2021. gadā, kā arī papildus pašvaldība Satversmes tiesai iesniegusi informāciju par 2022. un 2023. gadu.

Attiecībā uz informācijas ietveršanu paskaidrojuma rakstā, kas pamato būtisku tranzīta satiksmes plūsmas palielinājumu un tādējādi ir nodevas palielināšanas un nodevas perioda pagarināšanas nepieciešamība, vēlamies vērst uzmanību, ka pašvaldība ir iekļāvusi datus par iebraukušo transportlīdzekļu skaitu īpaša režīma zonā kopumā un par 2021. gada martu līdz septembra mēnesim un daļēji oktobra mēnesi.

Te gan uzreiz jāmin, ka pašvaldības iekļautie dati par minētajiem gadiem būtu atzīstami par selektīviem, ņemot vērā *Covid-19* pandēmiju. No 2020. gada 12. marta līdz tā paša 9. jūnijam un no tā paša gada 9. novembra līdz 6. aprīlim 2021. gadā jau lielākoties, valstī bija noteikta ārkārtas situācija un pulcēšanās ierobežojumi. Tostarp, no 2020. gada 30. decembra ir Jaungada nakts, arī uz vairākām dienām tika noteiktas arī komandantstundas, proti, vispārējs cilvēku kustības aizliegums.

Visi šie pasākumi tātad... ā... un 2021. gada jūlija beigās sākās *Covid* trešais vilnis, kas augstāko punktu sasniedza 2021. gada oktobrī. Visi šie pasākumi būtiski ietekmēja iedzīvotāju pārvietošanos un brīvā laika pavadīšanas vietu izvēles paradumus, kas, ņemot vērā pašvaldības esošo dabas, tūrisma objektu daudzumu kopsakarā ar faktu, ka pandēmijas laikā bija aizliegta pulcēšanās telpās, un tā vietā iedzīvotāji tika aicināti izvēlēties apmeklēt brīvdabas objektus, ievērojot distancēšanās prasības, protams, kā arī aizliegums vairākām mājāsaimniecībām atrasties vienā transportlīdzeklī, objektīvi varēja palielināt transporta plūsmu, ko reģistrējusi pašvaldība 2019.-2021. gadā.

Attiecībā uz konsultāciju ar privātpersonām veikšanu Satversmes tiesas 17. oktobra sēdē tika pausts viedoklis, ka pienākums veikt sabiedrības viedokļa noskaidrošanu aktualizēts ar Pašvaldības likuma spēkā stāšanos. Un tam ministrija nevar piekrist.

Jāteic, ka Uzņēmēju konsultatīvā padome, kuru pārstāv 18 Jūrmalas valstspilsētas nozares uzņēmumu pārstāvji, bet saskaņā ar to, ka 2019. gadā pašvaldībā reģistrēti 4105 uzņēmumi ar tendenci skaitam pieaugt, tas nozīmē, ka sabiedrības viedoklis attiecībā uz uzņēmējdarbību ir lūgts vien 0,4 procentiem. Lai arī plūsmas, kas varētu saņemt šos pakalpojumus, ir apmēram... tas varētu būt arī tuvu simt procentiem.

Jāatgādina, ka Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība iepriekš ir cēlusi nodevas apmēru vienreizējai iebraukšanai īpaša režīma zonā, pieņemot 2013. gada 25. jūlija saistošos noteikumus. Tad pašvaldība minētajiem saistošajiem noteikumiem pievienotajā paskaidrojumu rakstā norādīja, ka sakarā uz uzņēmējdarbības izteiktu sezonālītāti Jūrmalas pilsētā, lai veicinātu saimnieciskās darbības attīstību, ir nepieciešams noteikt ar nodevu neapliekamo laika periodu... Ar nodevu neapliekamais laika periods tika noteikts no kalendārā gada, kā zinām, no 1. janvāra līdz 31. martam un tātad no 1. oktobra līdz 31. decembrim. Tādējādi šobrīd sanāk tā, iepriekš vienreizējās iebraukšanas maksas pacelšana tika pamatota ar nodevas neapliekamā laika perioda ieviešanu, savukārt šobrīd tiek pacelta vienreizējās iebraukšanas maksas apmērs un vienlaikus tas tiek noteikts uz visu gadu.

Arī Finanšu ministrijas pārstāve, pieaicinātā persona, norādīja uz to, ka, ja šādas izmaiņas tiek veiktas, tad tām būtu jābūt pamatotām.

Ministrija 17. oktobra tiesas sēdē uzturēja viedokli, ka nevar pastāvēt situācija, ka konsultācijas ar privātpersonām nav jāveic vispār un, kā jau arī iepriekš minēju, tad mēs šim viedoklim nevaram piekrist, jo tas izriet, ministrijas prāt, no likuma „Par pašvaldībām” 43.¹ panta pirmās daļas, 45. panta pirmās daļas, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta trešās daļas un Satversmes tiesas 2016. gada un 2020. gada atziņām par to, ka pie sabiedrības interesēm pieder arī samērīga privātpersonu tiesību un tiesisko interešu ievērošana, un par to, ka spēkā esošajā normatīvajā regulējumā attiecībā uz konsultācijām ar privātpersonām par saistošajiem noteikumiem, nav noteikta detalizēta

konsultācijas veikšanas kārtība. Līdz ar to šo konsultāciju veikšana ir pašvaldības pārziņā.

Vienlaikus saistībā ar tātad iedzīvotāju viedokļa noskaidrošanu, vēlos arī vērst uzmanību uz 17. oktobra tiesas sēdē izteikto viedokli par to Jūrmalas iedzīvotāju tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, kuru deklarētā dzīvesvieta neatrodas īpaša režīma zonā. Piemēram, Kauguru teritorijā. Satiksmes slodzi, pateicoties īpaša režīma zonai un apvedceļa novadītajai satiksmes intensitātei, šīs teritorijas iedzīvotāji izjūt vistiešāk. Tad par kādu iedzīvotāju tādu horizontālas vispārējas labklājības līmeni šeit varam runāt.

Visbeidzot, izmantojot pēdējās savas 2 minūtes, vēlos tātad pievērsties īpaša režīma zonai teritorijas plānojuma kontekstā.

Īpaša režīma zonas noteikšanas pamatojošais normatīvais regulējums ir spēkā no 2005. gada. Kopš tā laika attīstījās gan juridiskā doma, gan ir pilnveidojies teritorijas plānošanas normatīvais regulējums, kas praksē ir radījis izpratni par tās vai citas normas interpretāciju un piemērošanu.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 240, kas noteica vispārīgās prasības teritorijas plānošanas izmantošanā un apbūvē, vienlaikus ar funkcionālajām zonām dod iespēju pēc nepieciešamības pašvaldībām noteikt teritorijas ar īpašiem noteikumiem, respektīvi, īpašā režīma zona iebraukšanai Jūrmalā atbilstoši šībrīža normatīvajam regulējumam būtu nosakāma kā teritorija ar īpašiem noteikumiem jeb TIN. Teritorijas plānošana pēc būtības ir radošs process. Un tāpēc ievērojot īpašās režīma zonas noteikšanas mērķi noteikt teritorijas, kurās pilsētas viesi varētu piekļūt pie objektiem, kas atrodas uzreiz aiz noteiktās īpaša režīma zonas robežas, piemēram, otrpus Lielupes tiltam esošais Līvu akvaparks vai pārtikas veikals, vai Jūrmalas osta Lielupes grīvas teritorijā. Šīs lietas būtu izvērtējamas attiecībā uz to, vai, neatkarīgi no tā, ka tā ir īpaša režīma zona, maksa šajās teritorijās vai šiem objektiem būtu piemērojama.

Un līdz ar to no teritorijas plānojuma robežas vēlos noslēgt domu ar to, ka tātad, izejot no teritorijas plānošanas principiem ir attīstāmas īpašā režīma zonas un apakšzonu izveidošana atbilstoši to specifiskajiem mērķiem, ko paredz teritorijas plānošanas regulējumi un normatīvie akti.

Pateicos par doto vārdu.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies jums.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem vaicāšu, vai izmantosiet replikas tiesības?

K. Zaķis.

Jā.

A. Laviņš.

Tad, lūdzu, lakoniskas, strukturētas pa punktiem replikas. Lūdzu!

K. Zaķis.

Jā, tātad varu pateikt pirmo lietu, par ko es noteikti nerunāšu, tas ir, par gāzu emisijas fiksētajiem stāvokļiem. Šie jautājumi ir tehniski un es kā jurists par tādiem jautājumiem neizteikšos.

Bet VARAM pozīcija debatēs apliecina jau minēto pieteikuma iesniedzējas debatēs.

VARAM apgalvo, ka rīkojuma izdošanas iemesls ir atzinumā minēto trūkumu neizpilde. Tas tikai apliecina to, ko mēs minējām savās debatēs, ka nav jau tāda standarta, tā ir tāda vienkārša pozīcija, ka tā var vienkārši motivēt šo te rīkojuma izdošanu.

Otrais. Ministrija pati arī norāda, ka pašvaldībai nebija pamata nokavēt šo te divu mēnešu termiņu. Tas atkal apliecina tikai to, ka šādas te situācijas, šāda te interpretācija tikai spiedīs vērsties Satversmes tiesā. Nu, tā debašu runa bija dzīvs piemērs.

Tālāk vēl tika pieminēts, ka šī te nodeva ir uzskatāma par maksu par ceļu lietošanu. Mēs varam, teiksim, pievienoties kaut kam tādām tikai tad, ja mēs tiešām redzētu, ka būtu kaut kāds ceļa posms, kurā būtu uzstādīti automāti, kuros var iemest naudu vai samaksāt arī elektroniski, vai arī tad, ja visa pilsētas teritorija būtu padarīta par tādu, visa pašvaldības teritorija būtu padarīta par tādu, kurā, teiksim, var iebraukt, samaksāt un tad katru dienu ir jāturpina maksāt. Attiecīgi tā nav.

Tālāk tika izteikti arī argumenti, ka pašvaldībai ir nevis pienākums, bet tiesības noteikt šādu te nodevu. Pašvaldība ir izvēlējusies vienkāršāko variantu.

Un nobeigumā tika pieminēts pat tas, kas nav īsti strīda priekšmets, teiksim, īpašā režīma zonas teritorijas apjoms, apakšzonas. Tie visi faktiski ir lietderības apsvērumi, kurā faktiski ministrija cenšas iestāties pašvaldības domes vietā un tad lemt, kas ir vienkāršākais, kas nav vienkāršākais, kāda būs zona tur, kāda būs zona šeit. Tās ir tādas politiskās izšķiršanās. Viena iela ir zonā vai viena iela nav zonā.

Tālāk. Tika norādīts uz to, ka ir pretruna. Ja jau no vienas puses palielina nodevu, bet no otras puses mēs apgalvojam, ka tūristi noplicina, teiksim, dabas vērtības. Bet šī situācija ir ar tādu duālu dabu, ka no vienas puses mums ir jāsamazina, teiksim, plūsma, bet mēs nedrīkstam nonākt situācijā, kurā cilvēki vispār vairs negrib braukt uz Jūrmalu un ka šī te maksa ir par lielu vai arī ne par lielu, bet sabiedrība vienkārši sāk negatīvi izturēties pret to.

Un piemērā varu minēt arī, teiksim, 3 eiro ir daudz vai tas ir maz. Nu, ja mēs pieķeramies viņa vērtēšanai, ja nemaldos šogad Venēcijas pilsēta, kas manā galvā varbūt pat nav salīdzināmas tās divas pilsētas, noteica iebraukšanas maksu 5 eiro. Tas arī laikam būtu par maz šādā gadījumā, bet, redziet, tas ir tāds vērtēšanas jautājums, lietderības apsvērumi.

Tālāk. Pieteikuma iesniedzēji vēl joprojām uzskatam, ka nodevas ir izlietojamas jeb kam, kas kalpo autonomo funkciju izpildei, jeb kam, kas ietilpst autonomajās funkcijās, jo, kā es arī minēju debatēs, tad šis te speciālais budžets vairs nepastāv, ir tikai pašvaldības budžets un visa šī te nauda, kas atrodas pašvaldības budžetā, viņa kā ienāk, var identificēt tikai viņas apmēru, kāda saņemta un no kurienes. Bet tādā veidā, ka tikai nauda, kas ir saņemta no nodevas, tiktu lietota kaut kam konkrētam, tas tā vairs nevar strādāt vienkārši. Un it īpaši tiem mērķiem, kas ir norādīti normatīvajos aktos, kam tā nodeva ir vispār domāta.

Tad nobeigumā vēl tikai par to... par paskaidrojuma rakstu. Jautājums par to, vai obligāti aizpildāmas visas, teiksim, šī te aizpildāmā raksta sadaļas, tad pieteikuma iesniedzēji vēl joprojām uzskata, ka nē, jo citreiz vienkārši šādas te, teiksim, attiecībā uz konsultācijām, darbības būtu liekas, neefektīvas un bez jeb kaut kāda mērķa, ja mēs pilnīgi par katru jautājumu, par sīkāko jautājumu iesaistītu sabiedrību.

Paldies.

A. Laviņš.

Paldies.

Vai ministra pārstāvji izmantos atbildes replikas tiesības?

V. Razumovskis.

Jā, godātā tiesa, izmantosim atbildes replikas tiesības.

Tātad, varu adresēt replikas attiecībā uz pieteicēja sniegtajām debatēm... informāciju debatēs.

Un citēšu, tātad pieteicējs izteicās, ka cilvēkiem jautāt kaut ko, kas saistās ar nodokļiem un nodevām ir neprāts. Jebkurā gadījumā jaunais Pašvaldību likums šādu neprātu paredz. Konsultēties ne konkrēti par nodevām, bet par saistošajiem noteikumiem. Un par saistošajiem noteikumiem par īpaša režīma zonām tajā skaitā.

Un sabiedrības viedokļa noskaidrošana ir obligāta. Un nosaukt to, kā teica pārstāvis, par kāpšanu otrā grāvī, būtu noliegt likumdevēja gribu.

Tiesvedības izbeigšana. Tiesību normas neregulē situāciju, kurā pašvaldība uzskata, ka ir novērsusi trūkumus, bet ministrs uzskata, ka nav.

Tiesiskais mehānisms bija nostiprināts likuma „Par pašvaldībām” 49. panta ceturtajā daļā, un tas skaidri noteic, ka tiesības vērsties Satversmes tiesā pašvaldībai ir tikai tad, ja divu mēnešu laikā no atzinuma saņemšanas ir ievērota 49. panta ceturajā

daļa, kas noteic rīcību gadījumā, kad pašvaldība nepiekrīt ministrijas atzinumam. Šie termiņi ir zināmi, tāpat kā atbildēt uz iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā, 30 dienu laikā.

Emisiju samazināšana. Vēlamies vērst uzmanību, ka saistošie noteikumi pēc būtības ir paredzēti, lai noregulētu konkrētai pašvaldībai raksturīgus apstākļus. Transportlīdzekļu emisijas nav Jūrmalas pašvaldības ekskluzīvie apstākļi, bet aktuāli visā valsts teritorijā, tāpēc risināmi valsts mērogā. Piemēram, ir paredzēts transporta emisijas nodoklis, ko maksā visi transportlīdzekļu turētāji, kas atbilst konkrētajai kategorijai. Piemēram, valsts caur VARAM līdzfinansē elektroauto iegādi, lai tādējādi veicinātu iedzīvotāju vēlmi tos iegādāties.

Pašvaldība konkrētajā gadījumā ar saistošajiem noteikumiem risina valsts mēroga jautājumus.

Par saistošo noteikumu lietderības pārbaudi. Ministrija kompetences ietvaros izvērtē pašvaldības saistošo noteikumu tiesiskumu. Ir atzīts, ka tiesiskuma izvērtēšanā ietilpst arī samērīguma principa izvērtēšana, tādējādi ministrija ir iesniegusi atzinumu un ministrs ir izdevis rīkojumu savas kompetences ietvaros. Lietderības apsvērumi nav vērtēti. Palielinājums no 2 uz 3 eiro nevar būt tiesību politiska izšķiršanās, jo nodevas apmēram, kā norādīja šodien arī Finanšu ministrija, ir jābūt pamatotam. Piemēram, ka ar esošo apjomu nevar sasniegt nodevas piemērošanas mērķi. Ja tas būtu tiesību politisks jautājums nevis datos balstīts, tad pēc laika pašvaldība varētu secināt, ka 3 eiro nesasniedz mērķi un vēl paaugstinātu, principā, mēģinātu uzminēt.

Tāpat Finanšu ministrija bija norādījusi, ka ir jāpamato nodevas piemērošanas termiņa pagarināšana, jo tas uzskatāms par atbrīvojumu no nodevas apmaksas atcelšanu.

Visbeidzot. Attiecībā uz to, vai Jūrmalas pašvaldība varētu tikt izcelta, tad ir jāteic tā, ka tas, ka Jūrmala ir valstspilsēta, līdzīgi kā vēl citas deviņas valstspilsētas, nozīmē, ka ir atšķirības no novadu pašvaldībām, bet šīs atšķirības ir noteiktas ar likumu, nevis pašvaldības sev paredzētas.

Un tāpat no Jūrmalas pārstāves teiktā izriet, ka Jūrmala rosina, ka desmit Latvijas Republikas valstspilsētām būtu jānosaka iebraukšanas maksa.

Ļoti precīzi pārstāvji norādīja uz NATURA 2000. Tad to arī pašvaldība varētu noteikt kā īpaša režīma zonu un tikai NATURA 2000 būtu šī īpašā režīma zona, jo tai ir tas mērķis, kā iemesla dēļ šis īpašais statuss šai teritorijai pastāv. Ne vispārīgi šķērsielas, par ko es jau minēju debatēs un tamlīdzīgi.

Ministrija diemžēl nevar izpildīt pārstāves lūgumu un skatīties uz vienu no pašvaldībām labvēlīgāk un atšķirīgāk nekā uz citām. Ministrija pārrauga pašvaldību darbību stingri saskaņā ar normatīvu regulējuma prasībām un tā ietvaros.

Paldies jums, godātā tiesa, par doto vārdu replikai.

A. Laviņš.

Paldies.

Tā. Lietas dalībniekus esam uzklusījuši un šajā brīdī teikšu paldies abām pusēm par sniegtajiem argumentiem, apsvērumiem.

Ir atlicis šajā tiesas sēdē informēt par tiesas sēdi, kad tiks pasludināts tiesas nolēmums.

Un tas būs 27. novembrī pulksten 11.00 šajā tiesas sēžu zālē.

Paldies. Lai visiem jauka diena!

Tiesas sēdes sekretāre

Alise Ziemele

Stenogrāfiste

Mārīte Ceļmalniece